

Notat til Folketingets Europaudvalg

Dato
24. november 2022

J nr. 2022-4496

Forelæggelse af energisager den 2. december 2022

Dagsorden	Side
1. Forslag om nedbringelse af metanemissionerne i energisektoren, KOM(2021) 805 <i>- Tidlig forelæggelse</i>	2
2. Forslag om ændring af forordning om betingelserne for adgang til naturgastransmissionsnet, KOM(2021) 804 <i>- Tidlig forelæggelse</i>	13
3. Forslag om ændring af direktiv om fælles regler for det indre marked for naturgas, KOM(2021) 803 <i>- Tidlig forelæggelse</i>	26

1. Forslag om nedbringelse af metanemissionerne i energisektoren

KOM (2021) 805

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen

1. Resumé

Kommissionen har den 15. december 2021 offentliggjort et forslag til en ny forordning om reduktion af metanemissioner i energisektoren, samt om ændring af den eksisterende forordning om oprettelse af Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER).

Med forslaget ønsker Kommissionen at reducere metanudslip fra energisektoren, hvilket i Danmark ud over offshore-sektoren med tilhørende landanlæg også omfatter gasledningsnettet, gaslagre mv. Endvidere omfattes importører af olie, gas og kul i forbindelse med tiltag mod energisektorens metanudslip uden for EU.

Formålet med forslaget er at indføre: 1) en høj standard for overvågning, rapportering og verifikation (forkortet MRV i det følgende) af metanemissioner inden for energisektoren, 2) regler om opdagelse og reparation af metanlækager (forkortet LDAR i det følgende), 3) regler for at begrænse afblæsning og flaring til et nødvendigt minimum, herunder et forbud mod rutinemæssig flaring, 4) regler om overvågning af inaktive brønde og om udarbejdelse af nationale planer for disse med henblik på oprensning, naturgenopretning og permanent forsegling samt 5) værktøjer til sikring af gennemsigtigheden af metanemissioner fra import af olie, gas og kul til EU.

Forslaget forventes at medføre behov for implementerende bestemmelser i dansk ret. Forslaget vil medføre statsfinansielle konsekvenser i form af udgifter til overvågning, udbedring og forebyggelse af metanemissioner. Forslaget vurderes endvidere at ville medføre samfundsøkonomiske og erhvervsmæssige konsekvenser for Danmark.

Den fungerende regering hilser det overordnede formål med forslaget velkommen som et vigtigt bidrag til indfrielsen af EU's klimamål. Regeringen finder dog, at forslaget indebærer markante økonomiske og administrative konsekvenser for Danmark, mens reduktionen af udledninger i Danmark er begrænset. Regeringen vil arbejde for et ambitiøst, klart, balanceret og omkostningseffektivt fælleseuropæisk regelsæt på området, hvor omkostningerne reduceres markant i forhold til det af Kommissionen foreslåede.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (herefter Kommissionen) har den 15. december 2021 offentliggjort et forslag til en ny forordning om reduktion af metanemissioner i energisektoren, KOM (2021) 805. Forslaget er fremsat som et supplement til Kommissionens

'Fit for 55'-pakke, der skal realisere EU's klimamål for 2030 om en reduktion af drivhusgasudledninger på mindst 55 pct. sammenlignet med 1990-niveauet.

Forslaget følger samtidig op på Kommissionens strategi for reduktion af metanemissioner fra 2020 og på USA/EU initiativet *Global Methane Pledge*, som blev vedtaget i forbindelse med klimakonferencen COP26 i 2021.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 194 (2) og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse ved kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 21. februar 2022.

3. Formål og indhold

Forslagets formål er at reducere metanemissioner fra energisektoren for at bidrage til indfrielsen af EU's klimamål for 2030 og 2050. Forslaget skal desuden bidrage til at beskytte miljø og sundhed. Hovedparten af de fossile brændsler, der anvendes i EU, importeres fra tredjelande, hvorfor forslaget har til formål at sikre mere transparens om de klimabelastninger, der er forbundet hermed.

Forordningsforslaget har til formål at begrænse metanudledningen fra følgende dele af energisektoren:

- Efterforskning og produktion af olie og fossilt gas
- Opsamling og forarbejdning af fossilt gas
- Transmission, distribution og undergrundslagring af metan af fossil, biogen eller syntetisk oprindelse
- LNG-terminaler til flydende metan af fossil, biogen eller syntetisk oprindelse
- Aktive kulminer over og under jordoverfladen
- Lukkede og forladte kulminer under jordoverfladen
- Metanemissioner uden for EU, hvad angår oplysningspligter for importører

De væsentligste elementer i forslaget følger herunder:

Overvågning, rapportering og verifikation (MRV) i olie- og gasektoren

Med forslaget lægger Kommissionen op til en række tiltag, der har til formål at mindske metanemissioner i energisektoren. Dette skal blandt andet ske ved at indføre en række krav, der skal sikre, at metanemissioner opdages og dokumenteres.

Begrebet "metanemissioner" defineres i denne forbindelse som alle direkte emissioner, der opstår fra alle komponenter, der er potentielle kilder til metanudledning (f.eks. sikkerhedsventiler, tømning af anlæg i forbindelse med vedligehold eller utætte samlinger). Forslaget forpligter i den forbindelse operatører af anlæg i olie- og gasektoren til at måle metanemissioner fra deres aktiviteter og rapportere disse til rette nationale myndighed. Første rapport skal foreligge 12 måneder efter forordningens ikrafttræden og målinger skal herefter, over en periode på tre år, gøres mere

præcise og specifikke for de relevante kilder. I løbet af det tredje år skal de kildespecifikke målinger suppleres af overordnede målinger af hele det pågældende anlægs metanemissioner.

Omfattede virksomheder i olie- og gassektoren skal endvidere rapportere deres andel af metanemissioner fra anlæg, som de er medejere af, men ikke driver, ligeledes baseret på måling af kildespecifikke metanemissioner. Indberetning skal ske til de nationale myndigheder, første gang tre år efter forordningens ikrafttræden, og efter fire år skal de kildespecifikke målinger suppleres af overordnede målinger af hele det pågældende anlægs metanemissioner.

Lækagesøgnings- og afhjælpningspligt (LDAR) i olie- og gassektoren

Forslaget lægger op til, at der indføres en generel pligt til, at operatører skal forhindre og minimere metanemissioner, samt at operatørerne skal gennemføre tiltag, der har til formål at opdage og reparere metanlækager ("Leak detection and repair", LDAR). Ifølge disse regler skal operatører under tilsyn af de nationale myndigheder udarbejde et LDAR-program med gennemførelse af lækageundersøgelser hver tredje måned. Programmet skal sikre, at lækager opdages og tættes gennem reparation eller udskiftning af de utætte komponenter, som regel inden 5 dage efter opdagelsen. Forslaget pålægger samtidig operatørerne at overvåge opdagede mindre lækager, som ifølge forslaget falder under bagatelgrænsen for, hvornår en lækage skal repareres.

Lækager skal som udgangspunkt repareres, når de opdages, idet der dog angives muligheder for senere udførelse, bl.a. ved sikkerhedsmæssige eller tekniske årsager, mangel på reservedele, eller behov for en nedlukning af anlægget.

Forslaget forpligter medlemsstaterne til at udbyde certificering, akkreditering eller lignende, herunder egnede læringsprogrammer til selskaber, der leverer serviceydelser inden for lækagesøgning og reparation af lækager (LDAR).

Tiltag mod afblæsning og flaring i olie- og gassektoren

Forslaget lægger op til en begrænsning af flaring (gasafbrænding uden nyttiggørelse) og afblæsning ("venting") i olie- og gassektoren. Rutinemæssig flaring skal ifølge forslaget forbydes. Flaring-udstyr til brug for ikke-rutinemæssig flaring, så som nødsituationer, skal løbende kontrolleres og overholde bestemte tekniske krav. Afblæsning foreslås forbudt med undtagelse af følgende situationer: 1) Nødsituationer eller funktionsfejl, 2) Uundgåelige eller strengt nødvendige tilfælde i forbindelse med drift, reparation, vedligeholdelse eller afprøvning af komponenter og udstyr.

Længerevarende afblæsning og flaring, samt tilfælde med nødsituationer eller funktionsfejl, skal indberettes som hændelser til de nationale myndigheder, og det skal bl.a. påvises, at afblæsning ikke kunne være undgået gennem flaring, og at flaring ikke kunne være undgået gennem opsamling, nyttiggørelse eller tilbageføring af gas

under jorden. Forslaget angiver et generelt rapporteringskrav for afblæsning og flaring af gas, og operatørerne skal således kvartalsvis rapportere på dette til de nationale myndigheder.

Overvågning og tætning af inaktive olie- og gasbrønde

Kommissionens forslag forpligter medlemsstaterne til at oprette og offentliggøre en fortegnelse over inaktive olie- og gasbrønde. Der skal installeres måleudstyr for metanemissioner på samtlige inaktive borebrønde senest 18 måneder efter forordningens ikrafttræden. Målingerne skal ifølge forslaget verificeres og rapporteres årligt til den nationale myndighed, som skal offentliggøre rapporterne. Forslaget pålægger medlemsstaterne ansvaret for opfyldelsen af målings- og rapporteringspligter i tilfælde, hvor ingen operatør kan ansvarliggøres for brønden. Medlemsstaterne skal desuden udarbejde nationale afhjælpningsplaner, der sikrer, at alle inaktive brønde oprensnes, naturgenoprettes og forsegles permanent. Dette inkluderer krav om årligt at tjekke, at afviklede og permanent lukkede brønde ikke udleder metan.

Metanemissioner fra kulsektoren

Kulmineoperatører skal ifølge forslaget pålægges en pligt til overvågning, rapportering og verifikation (MRV) af metanemissioner fra deres anlæg. For underjordiske miner forpligtes operatører til at overvåge, rapportere og verificere metanemissioner fra aktive udluftningsskakte samt udluftnings- og metanudluftningsanlæg, uanset om udluftningen er intentionel eller sker som resultat af ufuldstændig afbrænding. Endvidere udstrækkes pligten til aktiviteter, der er forbundet med afviklingen af kulbrydning som f.eks. udluftning og afvanding, som også kan være nødvendigt at opretholde efter lukning af en mine. For åbne miner gælder pligten metanemissioner under brydningsprocessen samt aktiviteter efter afsluttet kulbrydning. MRV-pligterne ligner i store træk de pligter, der allerede gælder for olie- og gassektoren. Endvidere foreslås forbud mod flaring og forskellige former for metanudledning i forbindelse med udluftning ("venting") med enkelte undtagelser og rapporteringspligter.

Medlemsstaterne forpligtes til at kortlægge lukkede og forladte underjordiske kulminer og at offentliggøre en fortegnelse over disse. Udledning af metan fra udluftningsskakte foreslås overordnet set forbudt fra 1. januar 2027 med undtagelse af kokskulminer, for hvilke Kommissionen tre år efter forordningens ikrafttrædelse skal fastsætte udledningsrestriktioner.

Der skal installeres udstyr til måling af metankoncentrationer i samtlige kulminer senest 18 måneder efter forordningens ikrafttræden. Målingerne skal ifølge forslaget verificeres og rapporteres årligt til den nationale myndighed, som skal offentliggøre rapporterne. Forslaget pålægger medlemsstaterne ansvaret for opfyldelsen af målings- og rapporteringspligter i tilfælde, hvor ingen operatør kan ansvarliggøres for minen. Medlemsstaterne pålægges desuden at udarbejde afhjælpningsplaner, der adresserer metanemissioner fra sådanne miner, dog uden en pligt til permanent forsegling, opfyldning, oprensning eller naturgenopretning.

Tilsyn, klageret og offentlighed

De nationale myndigheder skal føre tilsyn med forordningens overholdelse, herunder i samarbejde med Kommissionen og relevante myndigheder i tredjelande. Tilsynet skal omfatte regelmæssige fysiske anlægsinspektioner, herunder målinger og undersøgelse af dokumentation, og der skal om nødvendigt udstedes pålæg om afhjælpningsforanstaltninger. Inspektionerne skal gennemføres mindst hvert andet år, dog senest inden for ét år efter konstatering af alvorlige overtrædelser. Hertil kommer en pligt til ekstraordinære inspektioner efter klager, manglende efterlevelse eller bestemte reparationsarbejder efter lækager.

Ifølge forslaget har alle, som mener at have lidt skade ved at operatører ikke har opfyldt deres forpligtelser, klageret. Den nationale myndighed kan dog afvise klager, der ikke skønnes sandsynliggjort. Myndigheden skal fastsætte og offentliggøre servicemål (tilstræbte frister) for klagesagers behandling.

Emissionsrapporter og tilsynsrapporter skal være tilgængelig for offentligheden, og eventuelle undtagelser herfra skal være oplyst og begrundet.

Det Internationale Observatorium for Metanemissioner (IMEO)

Emissionsrapporteringen skal ifølge forordningsforslaget overvåges af "The International Methane Emissions Observatory" (IMEO), som er nedsat under FN's miljøprogram UNEP. IMEO vil i denne forbindelse efterprøve emissionsdata statistisk og metodologisk, udvikle videnskabelige indsamlings- og analysemetoder samt rapportere om uoverensstemmelser med andre datakilder.

Omkostningsmonitorering gennem ACER

Kommissionen foreslår en mindre tilføjelse til ACER-forordningen, hvorefter ACER hvert tredje år skal opstille og offentliggøre et sæt indikatorer og tilsvarende referencelværdier til sammenligning af investeringsomkostninger forbundet med måling, rapportering og reduktion af metanemissioner for sammenlignelige projekter.

Metanemissioner uden for EU

Forslaget indfører en årlig oplysningspligt for importører af fossile brændstoffer om, hvordan deres leverandører gennemfører måling, rapportering og verifikation af deres emissioner, og hvordan man begrænser disse emissioner. Medlemsstaterne skal videregive disse oplysninger til Kommissionen.

Derudover vil Kommissionen med forslaget oprette to gennemsigthedsværktøjer, der kan vise landenes og energivirksomhedernes ydeevne- og reduktionsbestræbelser i hele verden: 1) En offentlig tilgængelig *gennemsigthedsdatabase* med data rapporteret af importører og EU-operatører, samt 2) et *globalt overvågningsværktøj*, der skal vise hotspots for metanemissioner i og uden for EU. Dette værktøj skal anvende satellitdata til miljøovervågning og certificerede data- og serviceleverandører fra EU's rumfartsprogram.

Kommissionen bemyndiges til at udstede delegerede retsakter i relation til:

- At supplere forordningen ved at gøre europæiske og international standarder for metanemissioner anvendelige for måling og fastsættelse af emissioner
- At supplere forordningen ved at fastsætte begrænsninger for udledning af metan fra udluftningsskakte til kokskulminer.
- At supplere forordningen ved at udvide de oplysningspligter, som forordningen pålægger brændstofimportører

Kommissionen pålægges desuden en pligt til at evaluere lovgivningen hvert femte år i en rapport til Europa-Parlamentet, samt i påkommende tilfælde at fremsætte ændringsforslag til forordningen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF artikel 294) medlovgiver. Forslaget vil blive behandlet i Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer (ENVI) og Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE) med udtalelse fra Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter (AGRI). Europa-Parlamentets holdning foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet er overholdt. I sin vurdering henviser Kommissionen bl.a. til, at metanemissioner er et grænseoverskridende problem, som til dels angår en samlet infrastruktur på 190.000 km rørledning på tværs af alle medlemslande. En ren national problemhåndtering kan være utilstrækkelig grundet begrænsninger i tiltagenes omfang, deltagergrad og håndhævelsesmulighed, ligesom en uensartet tilgang kan besværliggøre dataindsamlingen og skabe forhindringer for det indre markeds funktion. Dertil kommer, at hovedparten af de relevante emissioner opstår i tredjelande og derfor håndteres mest effektivt gennem fælles handling.

Regeringen er enig i, at nærhedsprincippet er overholdt, da en harmoniseret og koordineret begrænsning af metanemissioner i energisektoren, herunder gennem import af fossil energi fra partnerlande uden for EU, ikke kan opnås uden EU-reguleringen.

6. Gældende dansk ret

Forslaget skønnes hovedsageligt at berøre følgende lovgivning:

Overvågning, verifikation og rapportering af drivhusgasser

- Kvoteloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 62 af 19. januar 2021 af lov om CO₂-kvoter, som ændret ved lov nr. 883 af 12. maj 2021 om ændring af lov om fremme af vedvarende energi, biobrændstofloven, lov om naturgasforsyning og forskellige andre love.

- Kvotebekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 2134 af 21. december 2021 af om CO₂-kvoter mv., som ændret ved bekendtgørelse nr. 2262 af 2. december 2021 om ændring af bekendtgørelse om CO₂-kvoter m.v.

Undergrundslovgivningen m.v.

- Undergrundsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1533 af 16. december 2019 af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, som senest ændret ved lov nr. 2389 af 14. december 2021 om ændring af lov om anvendelse af Danmarks undergrund.
- Kontinentalsokkeloven, lovbekendtgørelse nr. 1189 af 21. september 2018 af lov om kontinentalsoklen og visse rørledningsanlæg på søterritoriet.
- Rørledningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 807 af 13. august 2019 af lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat.

Gasforsyning

- Gasforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. februar 2020 af lov om gasforsyning, som senest ændret ved lov nr. 923 af 18. maj 2021 om ændring af lov om naturgasforsyning, lov om fremme af vedvarende energi og forskellige andre love.

Brændstoffer

- Biobrændstofloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 2167 af 29. november 2021 af lov om bæredygtige biobrændstoffer og om reduktion af drivhusgasser.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens forslag er fremsat i forordningsform og vil som sådan være umiddelbart gældende ret med bindende virkning.

En vedtagelse af forslaget ventes dog at medføre et behov for nationale implementeringsregler for at sikre hensigtsmæssige administrative procedurer, gebyrer og håndhævelsesmuligheder. Regeringen vil analysere forslaget nærmere mhp. at vurdere de lovgivningsmæssige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget vil medføre statsfinansielle konsekvenser. Staten påføres omkostninger fra provenutab som følge af mindre indtjening for olie- og gasoperatører. Der vil endvidere være behov for øget tilsyn og kontrol med virksomheder vedr. opfyldelse af nye krav i forordningen. Endelig forventes kravene til transmission og distribution af gas at ville medføre tariffstigninger. Samlet forventes omkostninger for det offentlige på 238 mio. kr. i 2030 (2022-priser).

Det bemærkes, at det tjekkiske formandskabs seneste kompromisforslag reducerer omkostningerne ved forslaget, herunder de statsfinansielle konsekvenser væsentligt.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at medføre samfundsøkonomiske konsekvenser. Omkostninger for gastransmission og –distribution vil blive overvæltet på aftagerne igennem tariffer. For en gennemsnitlig husholdning med et gasforbrug på 1.500 m³/år, vil tarifforøgelserne betyde en årlig meromkostning på 654 kr., mens det for en typisk gasforbrugende industrikunde med et gasforbrug på 3,5 mio. m³/år vil betyde en årlig meromkostning på 1,5 mio. kr. (2022-priser).

Det bemærkes, at det tjekkiske formandskabs seneste kompromisforslag reducerer omkostningerne ved forslaget, herunder de samfundsøkonomiske konsekvenser væsentligt.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes at medføre negative erhvervsøkonomiske konsekvenser som følge af krav til emissionsovervågning, rapportering og verifikation (MRV), lækagesøgning og –reparation (LDAR) samt emissionsreducerende tiltag.

Forslaget vil særligt have konsekvenser for de berørte selskaber inden for olie- og gasindvinding, gas transmission –og distribution og import af fossile brændstoffer til EU. Kommissionens forslag skønnes at medføre omkostninger for de berørte selskaber i størrelsesordenen 1 mia. kr. i 2030 (2022-priser).

Det bemærkes, at det tjekkiske formandskabs seneste kompromisforslag reducerer omkostningerne ved forslaget, herunder de erhvervsøkonomiske konsekvenser væsentligt.

Forslaget kan desuden medføre positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, i den udstrækning at danske virksomheder med forslagets vedtagelse kan drage fordel af deres i forvejen høje niveau til overvågning og forebyggelse af metanemissioner.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget forventes at have positive konsekvenser for beskyttelsesniveauet og på klima og miljø, idet forslaget forventes at lede til reducerede drivhusgasudledninger på europæisk plan. Effekten på Danmarks udledninger forventes dog at være begrænset. Samtidig kan forslaget have en positiv effekt på den generelle folkesundhed, i den udstrækning at metanemissioner begrænses.

8. Høring

Forslaget har været i høring i Specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik fra den 15. december 2021 til den 7. januar 2022. Der er afgivet høringssvar fra i alt 5 organisationer.

Danske Maritime støtter fuldt ud op om en stram regulering af metanemissioner i alle led fra udvinding og produktion til transport og anvendelse, hvor metanemissioner

bør måles, rapporteres og verificeres. Der bør være effektive krav for overvågning med henblik på identifikation af mulige metanudslip samt en forpligtelse til minimering af disse. Overvågning, rapportering og verifikation skal være konsekvent og effektiv. Information skal være tilgængelig for alle i værdikæden, således at et samlet resultat for klimabelastningen fra drivhusgasser kan opnås og derved skabe et objektive sammenligningsgrundlag.

Desuden støtter Danske Maritime forslaget om tilvejebringelse af værktøjer, som kan skabe gennemsigtighed i forhold til metanemissioner og etableringen af en database indeholdende metanemissioner, herunder mængde og lokation m.v. Offentlig tilgængelighed vil bidrage til fokus på området.

Dansk Industri, DI Energi er enig i, at det er vigtigt med fokus på at reducere metanemissioner i gasinfrastrukturen, som det foreslås af Kommissionen. DI fremhæver, at de danske erfaringer med begrænsning af metanemissioner fra biogasanlæg bør indgå i de fælleseuropæiske regler.

Dansk Offshore har noteret, at forslaget i sin nuværende form medfører, at der skal allokeres betydelige ressourcer til opbygning og vedligeholdelse af et ledelsessystem, som sikrer kravoverholdelse, herunder etablering af måleprogram, emissionsovervågning, lækagesporing, rapportering og tredjepartsverifikation. Det synes uhensigtsmæssigt, at forslaget ikke er funktionelt og risikobaseret. Alle virksomheder er underlagt de samme krav. Det ville være en fordel, hvis principperne fra EU ETS anvendes især for måling, rapportering og verifikation.

Det bør præciseres i forslaget, om virksomhederne ikke selv kan udføre målinger, der i forslaget kræves udført af en akkrediteret tjenesteudbyder. Det bør ligeledes tydeliggøres, om og hvornår operatøren kan benytte simple metoder til kvantificering af de enkelte kildeemissioner, som f.eks. definition af tærskelværdier, hvor lavere emissioner kan estimeres ved beregninger eller minimumsgrænser af koncentration og mængde, hvor en kilde kan ekskluderes fra måleprogrammet. Der mangler oplysning om, hvor lang tid efter nedlukning af en installation, at indberetningskravet fortsat gælder for.

Alle rapporter skal verificeres af en tredjepart, men i modsætning til EU ETS, hvor anlægsbesøg er påkrævet, skal verifikatoren i forslaget til metanforordningen foretage stikprøvekontrol. Det kan resultere i uforholdsmæssigt store krav til verifikatorer, hvis en myndighed vælger at tolke dette på den strengeste måde.

Dansk Offshore præciserer, at flaring under nød- og planlagte nedlukninger, opstart af produktion og ikke-rutine drift er nødvendigt og uundgåeligt af tekniske og sikkerhedsmæssige årsager.

INEOS Energy Denmark understreger, at metanforordningen i sin nuværende form vil medføre, at der skal allokeres betragtelige ressourcer til opbygning og vedligeholdelse af et ledelsessystem, som sikrer kravoverholdelse, herunder etablering af måleprogram, emissionsovervågning, lækagesporing, rapportering og tredjeparts verifikation. INEOS Energy Denmark ser en reel risiko for, at kravene er disproportionale i forhold til den klimabelastning, der er reguleringsobjektet.

Endvidere anses metodikken til gennemførelse af "kilde-baserede" målinger for præskriptiv, da produktionsplatforme er kendetegnet ved at have flere mindre kilder. Af denne grund bør metanforordningen tydeliggøre, hvornår operatøren kan benytte simple metoder til kvantificering af de enkelte kildeemissioner. Der kan f.eks. defineres tærskelværdier, hvor lavere emissioner kan estimeres ved beregninger i form af generelle emissionsfaktorer, massebalance, m.v. Ligeledes bør der være nogle minimumsgrænser for koncentration og mængde, for hvornår en kilde kan ekskluderes fra måleprogrammet.

Ligeledes mener INEOS Energy Denmark, at det skal præciseres, at flaring under nedlukning og opstart af produktion er nødvendigt og uundgåeligt af sikkerhedsmæssige årsager. Dette forhold gælder både ved nød-nedlukning og planlagte nedlukninger i forbindelse med f.eks. vedligehold.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne har generelt udtrykt støtte til formålet med Kommissionens forslag. En række medlemsstater har dog givet udtryk for, at dele af de foreslåede krav til bl.a. lækagedetektion, reparation samt verifikation og inspektion er for byrdefulde for medlemsstater og operatører. Disse lande har arbejdet for en mere omkostningseffektiv og risikobaseret tilgang. Seneste kompromisforslag er blevet positivt modtaget af både Kommissionen og medlemsstaterne, idet det bevarer forslagets gavnlige klimaeffekt, men samtidig reducerer de økonomiske omkostninger ved forslaget betragteligt.

10. Den fungerende regerings generelle holdning

Den fungerende regering hilser Kommissionens forslag til en metanforordning for energisektoren velkommen. Fra dansk side ønsker man en ambitiøs indsats til bekæmpelse af sektorens metanudslip, herunder særligt i forbindelse med unødvendig venting eller flaring. Danmark har tilsluttet sig Verdensbankens initiativ "Zero Routine Flaring by 2030", og der ses derfor positivt på et forbud mod rutinemæssig flaring med angivelse af en passende indfasningsperiode, og at der sikres overensstemmelse med eksisterende internationale definitioner på typer af afbrænding.

Fra dansk side finder man det desuden vigtigt, at forslagets ambitionsniveau omkring kulminer bibeholdes.

Den fungerende regering vurderer det vigtigt for opnåelsen af EU's klimamål at begrænse EU's energisektors direkte metanudledninger. Bindende fælleseuropæiske

regler er den hurtigste og mest effektive måde til at sikre væsentlige fremkridt i bekæmpelsen af energisektorens metanudslip i de nærmeste år. Den danske klimalovs målsætning om en 70%-reduktion af drivhusgasudslip inden 2030 forudsætter derfor også resultater inden for dette felt. Dette skal dog vejes op imod, at forslaget indebærer markante økonomiske og administrative konsekvenser for Danmark i form af provenutab og udgifter forbundet med tilsyn og inspektioner. Hertil kommer, at forslaget fører til meget begrænsede reduktioner af Danmarks udledning.

Derfor arbejder man fra dansk side for et ambitiøst, klart, afbalanceret og omkostningseffektivt fælleseuropæisk regelsæt på området, hvor omkostningerne reduceres markant i forhold til det af Kommissionen foreslåede.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget blev forelagt for Folketingets Europaudvalg den 23. juni 2022 til orientering forud for rådsmødet (energi) den 29. juni 2022.

2. Forslag om ændring af forordning om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet

KOM (2021) 804

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 15. december 2021 fremsat forslag til forordning om det indre marked for vedvarende gas, naturgas og brint (omarbejdning af forordning 715/2009). Revisionen er et supplement til Kommissionens samlede "Fit for 55"-pakke, som har til formål at reducere EU's klimaudledninger med 55 pct. i 2030.

Med revisionen foreslår Kommissionen tiltag, der skal understøtte et europæisk marked for vedvarende og kulstoffattige gasser med henblik på en gradvis udfasning af den fossile naturgas og dermed bidrage til at nå EU's samlede mål om klimaneutralitet i 2050.

Forslaget indeholder regler, som skal understøtte effektiv markedsadgang for og transport af vedvarende og kulstoffattige gasser gennem gasinfrastrukturen, samt ny og selvstændig regulering af brintinfrastruktur, som også bygger på, at der skal sikres en effektiv adgang til brintsystemer og til et kommende europæisk brintmarked. Med forslaget lægger Kommissionen desuden op til, at der skal gives rabatter på tariffene for vedvarende og kulstoffattige gasser, der bliver ført ind og ud af gassystemet.

Forslaget pålægger transmissionssystemoperatører at samarbejde på tværs af grænser om gaskvalitet, således at nationale forskelle i gaskvalitet ikke bliver en handelshindring. Der pålægges desuden transmissionssystemoperatører i medlemslandene en pligt til at acceptere op til 5 pct. brint-indhold i gassen (såkaldt iblanding) på landegrænsepunkter fra 2025. Derudover indeholder forslaget regler om, at de nationale brintsystemoperatører (HNO) skal oprette en fælles europæisk sammenlutning (ENNOH).

Forslaget indeholder endvidere en række ændringer til den europæiske forordning om forsyningssikkerhed. Her er formålet især at sikre, at gaslagrene fungerer mere effektivt i hele det indre marked, og at de nødvendige solidaritetsordninger mellem medlemslandene indgås.

Regeringen ser generelt positivt på forslaget, der overordnet vurderes at bidrage til at indfri EU's klimamålsætninger gennem harmoniserede regler for gasmarkeder og infrastruktur, der fremmer integration af grønne gasser, herunder brint i et fremtidigt brintmarked. Brint- og gasmarkedspakken vurderes at føre til øgede administrative udgifter, herunder til en eller flere HNO'ers deltagelse i ENNOH. Omkostningerne kan finansieres med gebyrbetaling.

2. Baggrund

Kommissionen har den 15. december 2021 fremsat et forslag om en revision af den europæiske gasforordning, KOM (2021) 804. Forslaget er fremsat som et supplement til 'Fit-for-55'-pakken, der skal realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-niveauet. Forslaget supplerer forslaget til et revideret gasdirektiv, KOM (2021) 803, som Europa-Kommissionen har fremsat samtidig.

Forslaget skal understøtte den europæiske klimalov og spiller sammen med Kommissionens forslag om at revidere direktivet for fremme af vedvarende energi og energieffektivitetsdirektivet. Forslaget er et væsentligt virkemiddel til at indfri ambitionen om at udfase russisk gas så hurtigt som muligt, således som det fremgår af Kommissionens meddelelse *"REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser"*, KOM (2022) 108.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 194 stk.2 og behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse ved kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 16. februar 2022.

3. Formål og indhold

Kommissionen har fremsat forslaget om en revision af gasmarkedsreglerne som en del af opfølgningen på Kommissionens strategier for hhv. sektorintegration og brint fra juli 2020. Forslagets primære formål er at fremme anvendelsen af vedvarende og kulstoffattige gasser og udfasning af naturgas med henblik på at indfri EU's klimamål for 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050.

Forslaget indeholder følgende ændringer til den eksisterende forordning:

Vilkår for vedvarende og kulstoffattige gasser

Forslaget forpligter medlemsstaterne til at indføre rabatordninger for indfødsning og transport af vedvarende og kulstoffattige gasser. Det er udgangspunktet, at der betales for anvendelsen af gasinfrastrukturen gennem et entry-/exitsystem. I et entry-/exitsystem betales for transport ind og ud af de forskellige delkomponenter i gasinfrastrukturen. Ifølge forslaget skal vedvarende og kulstoffattige gasser tildeles en rabat på 75 pct. på sådanne tariffer. Dvs. eksempelvis når gas bliver ført ind i gassystemet fra produktionsfaciliteter og ind og ud af gaslagre.

Det foreslås endvidere, at transmissionssystemoperatører skal give systembrugerne (de systembrugere som transporterer gas) en rabat på 100 pct. på tarifferne for transport af vedvarende og kulstoffattige gasser i alle sammenkoblingspunkter af entry-/exitsystemerne. Det er dog kun tilfældet, hvis systembrugerne kan fremvise gyldige bæredygtighedscertifikater efter direktivet om energi fra vedvarende energikilder (VE-direktivet). Formålet er at fremme tilførslen af vedvarende og kulstoffattige gasser til gassystemerne. Forslaget giver dog den regulerende myndighed mulighed for

at fastsætte lavere rabatter, hvis dette passer ind i den nationale ramme for introduktion af vedvarende og kulstoffattige gasser. Såfremt transmissionssystemoperatører som følge heraf får et fald i tarifindtægter på 10 pct., skal operatøren forhandle en kompensationsordning med relevante transmissionssystemoperatører i nabolandene. De regulerende myndigheder kan træffe afgørelse om kompensationsordningen, hvis der ikke indgås en frivillig aftale.

Desuden lægger forslaget op til, at vedvarende og kulstoffattige gasser skal have garanteret adgang til gassystemet, dvs. at produktionsvirksomheder kan være sikre på at kunne afsætte deres produktion af vedvarende og kulstoffattige gasser til gassystemet. Bl.a. ved sikring af rettigheder ift. tilslutning, men også ift. vilkårene for tilslutning ved krav om uafbrydelig kapacitet.

Brintsystemer

Med forslaget lægges der op til, at brintsystemoperatører skal give alle systembrugere adgang til deres system på ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår. Operatørerne skal sørge for at offentliggøre detaljerede informationer om de ydelser, de tilbyder, infrastrukturens kapacitet, kvaliteten af brinten i systemet samt oplysninger om fastsættelsen af tariffer. Derudover pålægges operatørerne i medlemsstaterne at samarbejde med henblik på at undgå, at forskelle i brintkvalitet kommer til at udgøre en hindring for grænseoverskridende handel. Fra den 1. januar 2031 skal der være myndighedsgodkendte vilkår og tariffer til brintsystemer, og brintsystemer skal være organiseret som entry-exit systemer, hvor der ikke betales tariffer for transport fra punkt til punkt, men i stedet når brinten føres ind og ud af delkomponenterne i brintsystemet (rør, lager mv.). Det betyder modsat, at der kan være forhandlet adgang, hvor vilkår og betaling for transport af brint forhandles mellem ejeren af infrastrukturen og brintleverandøren (uden regulerede tariffer) indtil denne dato.

Ifølge forslaget kan både distributionssystemoperatører og transmissionssystemoperatører fungere som brintsystemoperatør. Der skelnes således ikke mellem transmission og distribution inden for transport af brint.

Separate aktiver

Forslaget forpligter systemoperatører, der driver gas- og/eller brintvirksomhed, til at føre og offentliggøre separate regnskaber for hver enkelt af deres gas- eller brintaktiviteter, herunder transmission, distribution, terminaler og lager. Dette skal ske for at undgå, at der kan ske diskrimination eller krydssubsidiering mellem de forskellige aktiviteter. Det er således muligt for en gas- og/eller eltransmissionssystemoperatør også at blive brintsystemoperatør, så længe de enkelte, regulerede aktivbaser (RAB) er adskilte.

Styrket samarbejde på gasområdet

Forslaget pålægger transmissionssystemoperatører at samarbejde på tværs af grænser om gaskvalitet, således at nationale forskelle i gaskvalitet (f.eks. iltindhold eller brintindhold) ikke bliver en handelshindring. Transmissionssystemoperatører i

medlemslandene pålægges fra 2025 at acceptere et indhold af op til 5 pct. brint i den gas, som krydser grænserne i EU. Ifølge forslaget skal den europæiske sammenslutning af transmissionssystemoperatører (ENTSO-G) i maj 2024 og herefter hver andet år udarbejde en overvågningsrapport om gaskvalitet, som bl.a. redegør for udviklingen i forskellige parametre for gaskvaliteten og for hvor meget brint, der bliver blandet i gassen på tværs af EU's grænser, og effekten af denne iblanding på den grænseoverskridende transport af gas.

De regulerende myndigheder skal løse eventuelle grænseoverskridende uoverensstemmelser om gaskvalitet, mens Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) skal træffe afgørelser, hvis de nationale regulerende myndigheder ikke kan nå til enighed.

Med forslaget oprettes en europæiske sammenslutning af distributionssystemoperatører (EU DSO entity), som de nationale distributionssystemoperatører pålægges at samarbejde igennem. Denne sammenslutning svarer til de eksisterende europæiske sammenslutninger af transmissionssystemoperatører på el- og gasområdet (ENTSO-E og ENTSO-G). Sammenslutningen skal bl.a. fremme drift og planlægning af distributionssystemer i koordination med driften og planlægningen af transmissionssystemer og lette integrationen af vedvarende energikilder.

Med forslaget pålægges de nationale brintsystemoperatører desuden at oprette en fælles europæisk sammenslutning (ENNOH). Sammenslutningen skal arbejde på at udvikle et indre marked for brint med en koordineret teknisk udvikling og drift. ENNOH skal især bidrage til en effektiv integration af brint fra VE-kilder.

Kommissionen bemyndiges til at udstede delegerede retsakter i relation til:

- Rabatter i tariffer for vedvarende og kulstoffattige gasser
- Regionale samarbejder mellem transmissionssystemoperatører
- Udfærdigelse af europæiske netværkskoder
- Udfærdigelse af europæiske netværkskoder for brint
- Guidelines
- Ny infrastruktur for gas og brint
- Specifikke regler for gassektoren om cybersikkerhed ved grænseoverskridende transport af gas, herunder fælles minimumskrav til planlægning, overvågning og krisestyring.

Ændringer i øvrige forordninger

Forslaget til en revideret gasforordning indeholder også forslag til ændringer i den eksisterende forordning om ACER og forordningen om integritet og gennemsigtighed (REMIT, som handler om markedsmisbrug på engrosmarkeder for energiprodukter).

Ændringerne i begge ovennævnte forordninger handler især om at få brint med som et nyt område, der skal dækkes af forordningerne. I ACER-forordningen handler det om at få de nye europæiske sammenslutninger (ENNOH og EU DSO entity) med

som ansvarlige samarbejdspartnere til ACER i forhold til ACER's opgaver. I REMIT forordningen handler det om at inkludere brint som et energiprodukt, der er dækket af forordningens regler om markedsmisbrug og insiderhandel.

Forsyningssikkerhed

Forslaget til ændringer i forordningen om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden (forordning 2017/1938), som er medtaget i revisionsforslaget til gasforordningen, lægger op til, at medlemslandene skal anvende den eksisterende gasinfrastruktur på en effektiv måde på nationalt og regionalt niveau til gavn for gasforsyningssikkerheden med særlig vægt på at sikre grænseoverskridende adgang til gaslagre og LNG.

Forslaget lægger op til, at der kan etableres strategiske gaslagre på regionalt niveau af hensyn til gasforsyningssikkerheden, herunder forslag til fælles indkøb af gas og etablering af strategiske reserver i gaslagre.

Forslaget lægger endvidere op til, at de enkelte medlemslande skal overveje at opbygge strategiske gaslagre. Dette kan ske, såfremt der på regionalt niveau vurderes at være risiko for mangel på gas. Dette kan ske enten ved, at transportkunder pålægges at lægge et minimum af gas på lager eller ved at forbedre det økonomiske incitament for lagerkunder til at lægge gas på lager. Det kan også ske via frivilligt fælles indkøb af gas og integrering af lagre hos gastransmissionsoperatørerne i tilfælde af, at ejeren af gaslagre ikke længere ønsker at drive lagervirksomheden.

For at fremskynde den forsinkede proces i forhold til medlemsstaternes pligt til at indgå bilaterale solidaritetsaftaler om levering af gas i krisesituationer lægger forslaget op til, at der tilføjes et bilag til forordningen, som angiver visse obligatoriske procedurer, der skal anvendes i forbindelse med henholdsvis anmodning om solidaritetsgas og levering af solidaritetsgas.

Der er siden fremsættelsen af brint- og gasmarkedspakken som opfølgning på bl.a. Kommissionens *REPowerEU*-meddelelse fra marts 2022 og de høje energipriser fremsat og vedtaget en række retsakter af betydning for EU's gaslagre og fælles indkøb af gas. Forordningen om fyldning af gaslagre blev vedtaget i juni og forpligter medlemsstaterne til at fylde gaslagre til minimum 80 pct. pr. 1. november 2022 og 90 pct. pr. 1. november 2023. Rådsforordningen om koordineret reduktion af gasforbruget blev vedtaget i august 2022 og indfører bl.a. et frivilligt reduktionsmål for gasforbruget på mindst 15 pct. i perioden fra august til ultimo marts 2023 med mulighed for, at reduktionsmålet kan gøres obligatorisk. Der er desuden vedtaget en rådsforordning om fælles indkøb af gas, forsyning på tværs af grænserne samt pålidelige prisbenchmark den 24. november 2022, hvori der indføres lovgivningsmæssige rammer for en fælles indkøbsmekanisme.

Endelig lægger forslaget lægger op til, at foranstaltninger vedrørende cybersikkerhed skal indgå som en integreret del af de forebyggelsesplaner og nødplaner, som medlemsstaterne skal udvikle i henhold til forsyningssikkerhedsforordningen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Forslaget behandles i Udvalget for Industri, Forskning og Energi (ITRE) med udgangspunkt i ordførerens betænkning, der blev præsenteret i juni 2022. Der ventes en afstemning om forslaget i ITRE-udvalget i november 2022.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet, at nærhedsprincippet er overholdt. I vurderingen henviser Kommissionen til, at forslagets mål om dekarbonisering af EU's samlede økonomi ikke kan opnås på nationalt niveau. Forslaget skal støtte en udvikling mod et indre marked for vedvarende og kulstoffattige gasser, hvilket kræver fælles regler for at virke effektivt og for at sikre, at der ikke sker forskelsbehandling på tværs af grænser og markeder.

Regeringen er enig i, at nærhedsprincippet er overholdt, da et velfungerende indre marked for vedvarende og kulstoffattige gasser ikke kan opnås uden EU-reguleringen.

6. Gældende dansk ret

De omhandlede emner er i dag reguleret gennem den eksisterende gasforordning (forordning (EF) nr. 715/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1775/2005) samt i lov om gasforsyning (lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. februar 2020), lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 118 af 6. februar 2020), lov om Forsyningstilsynet (lov nr. 690 af 8. juni 2018).

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser, da der er tale om en revision af den eksisterende gasforordning og andre eksisterende forordninger, som alle gælder umiddelbart og direkte i alle medlemsstater.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Gasdirektivet og –forordningen forventes at føre til begrænsede administrative meromkostninger på gasområdet. Nye krav til Energinet og Evida estimeres i størrelsesordenen 1,2 mio. kr. årligt. Hertil ca. 2 mio. kr. i engangsomkostninger til udvikling af IT. Omkostningerne kan overvælttes på slutbrugerne i form af øgede tariffer.

Danmark har ikke brintinfrastruktur, og omkostninger til regulering af et kommende brintmarked vil være additionelle. Under stor usikkerhed estimeres nye tilsynsopgaver for Energistyrelsen, Forsyningstilsynet og Energiklagenævnet iht. gasdirektivet og –forordningen at medføre årlige omkostninger på ca. 9,4 mio. kr. Herudover vil kravet i forordningen om oprettelse af HNO'er og deres deltagelse i ENNOH medfører årlige omkostninger i størrelsesordenen 25-50 mio. kr. Omkostningerne forventes at skulle finansieres fra 2031, hvor den nye regulering for brint ifølge forslaget forventes at træde fuldt ud i kraft. Det kan ikke udelukkes, at der vil være omkostninger forinden afhængig af pakkens endelige udformning og nationale beslutninger om bl.a. brintinfrastruktur. I den sammenhæng kan flere brintsystemoperatører i Danmark potentielt medføre yderligere omkostninger. HNO'erne vil skulle finansiere brintinfrastrukturen via tariffer, der overvæltet på brugerne. HNO'erne vil også skulle betale gebyrer til Forsyningstilsynet og Energistyrelsen, hvilket ligeledes forventes overvæltet på brugerne.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Øget harmonisering af regler for transport og handel med gas giver bedre muligheder for import og eksport af vedvarende og kulstoffattige gasser. Det vil bl.a. øge Danmarks muligheder for eksport af opgraderet biogas og alt andet lige øge incitamenterne til at investere i denne sektor. Forslaget lægger omvendt op til at opstille et krav om tarifrabatter på vedvarende og kulstoffattige gasser, hvilket kan medføre dobbeltstøtte til producenter af fx opgraderet biogas - og dermed højere tariffer for slutbrugere af gas - da Danmark har alternative støttemekanismer på området. Samtidig har Danmark ambition om at udfase gas i den individuelle opvarmning, og der vil dermed være færre slutbrugere til at betale for infrastrukturen. Dette vil alt andet lige have negative samfundsmæssige effekter.

Et fælleseuropæisk regelsæt for produktion, transport, lagring og anvendelse af brint forventes at skabe grundlag for langsigtede investeringer i opbygning af brintinfrastruktur. Dermed vil brint- og gasmarkedspakken fremme mulighederne for at realisere brintprojekter, fx produktionsanlæg, der er en forudsætning for opskalering.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes både at kunne medføre positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

De foreslåede tarifrabatter til vedvarende og kulstoffattige gasser vil give økonomiske fordele til de markedsaktører, som producerer disse gasser. I en gassektor med faldende antal brugere (producenter og forbrugere) vil sådanne tarifrabatter føre til, at det kun er muligt at øge tarifbetalingen hos forbrugerne, som i fremtiden fortrinsvis vil være energiintensive industrier.

For brint vil krav om at koordinere, informere og samarbejde på tværs af værdikæden for at udvikle et integreret gassystem medføre en vis økonomisk og administrativ

byrde for de berørte brintoperatører. Omvendt må et intensiveret samarbejde – nationalt og i EU-regi – forventes at give mere strømlinede løsninger og mere gennemsigtige vilkår for brug af brintsystemerne, hvilket kan gøre det nemmere og billigere at anvende brintinfrastrukturen.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

De foreslåede ændringer i gasforordningen kan forventes at føre til, at der bliver transporteret mere grøn gas og brint gennem gassystemet. Forslaget giver en regulatorisk ramme, som må forventes at give incitament til fremme af grøn gas og brint. Mere grøn gas og brint i det danske gassystem kan fortrænge fossil gas og gavne klimaet.

De foreslåede ændringer i forordningen om forsyningssikkerhed (f.eks. øgede krav til solidaritet ved gaskriser) må forventes at bidrage til en bedre gasforsyningssikkerhed og dermed et højere beskyttelsesniveau for gasforbrugere.

8. Høring

Kommissionens forslag til en revision af gasdirektivet og gasforordningen ("Brint og Gaspakken") ("Gaspakken"), er den 15. december 2021 sendt i høring i specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik med frist den 7. januar 2022. Der er modtaget 6 høringssvar. Da det ikke er muligt at adskille, hvilke bemærkninger, der er tilknyttet hhv. direktivet og forordningen, er bemærkningerne for begge forslag medtaget nedenfor.

Dansk Industri (DI) hilser Europa-Kommissionens forslag til nyt direktiv og forordning for naturgas, grøn gas og brint velkommen. Der er behov for investeringer i gassystem- og gasinfrastrukturen, der er med til at fremme den grønne omstilling i EU og samtidig kan fremme markedet for vedvarende og kulstoffattige gasser, som biogas og brint mv.

Den europæiske forsyningssikkerhed vil fortsat være afhængig af adgang til gas, som er en meget vigtig del af energisystemet i mange EU-lande, men gassystemet skal udbygges og justeres, så der tages højde for nye gasser som grøn brint og biogas. Der er brug for en velfungerende infrastruktur til at fremme et marked for brint, og derfor er det vigtigt med et forslag til en ny regulering til en infrastruktur for brint. DI mener, at der er potentiale for anvendelse af langt mere biogas i det europæiske energimix, og DI hilser derfor forslag velkommen som fremmer anvendelsen af biogas, som DI betragter som et bæredygtigt brændsel på linje med andre vedvarende energikilder.

DI påpeger desuden, at det er vigtigt, at regeringen har vægt på at fjerne alle former for handelshindringer såsom forskellige slags gaskvalitet i hvert medlemsland. Ligeså skal regeringen sikre, at certifikat systemet er robust og troværdigt, mens det ikke bør være muligt at krydssubsidiere mellem gas- og brintinfrastruktur. Generelt

er DI positiv over, at der tages udgangspunkt i den tankegang, der er i den eksisterende regulering, men at der også skal tages højde for, at brintmarkedet forventelig vil udvikle sig anderledes end markedet for naturgas. I forhold til bestemmelserne om nødforsyning og afbrydelighed i de foreslåede ændringer til den europæiske forsynings sikkerhedsforordning, ser DI gerne, at det nuværende kriterium for nødforsyning og afbrydelighed ændres fra en nødforsyning af opvarmingssegmentet og mindre gaskunder til en forsikringsordning, hvor alle kunder får adgang til at købe sig til en nødforsyning hos Energinet.

Dansk Energi (DE) – nu Green Power Denmark - støtter fuldt ud arbejdet med at udvikle en markedsramme, der kan sikre EU's stigende klima ambitioner. Det er stærkt nødvendigt at sikre, at der kan ske parallel udvikling af udbud, infrastruktur, marked og efterspørgsel efter forskellige typer af lav-karbon gas inklusiv brint. DE finder, at Gaspakken er et godt udgangspunkt for at sikre en udvikling af et grønt europæisk gassystem, hvor der er fokus på at tillade nationale løsninger.

DE er især positiv over for, at et brintmarked vil blive bygget op på principperne bag den eksisterende gas regulering, hvor der også tages højde for, at det er nødvendig med både regulatorisk og finansiell fleksibilitet. Ligeså finder de, at der skal være en klar skelnen mellem en systemoperatørs rolle og en rolle som producent eller forbruger (unbundling). Til sidst påpeger DE, at de er glade for, at EU-Kommissionen ønsker af afspejle el-direktivet i forhold til forbrugerrettigheder, konkurrence og gennemsigtighed.

Omvendt er DE bekymret for, at en differentieret tilgang til certificering af forskellige slags gasser vil gøre, at kravene til helt grønne gasser bliver unødigt højere end for dekarboniserede gasser. DE ser også gerne, at der kommer mere fokus på, hvordan reguleringen kan monitorere og give incitamenter til at sløjfe forældet naturgasinfrastruktur.

Landbrug & Fødevarer (L&F) ser positivt på den foreslåede tilpasning af reguleringen for EU's interne marked vedvarende gas, naturgas og brint, så den i endnu højere grad reflekterer væsentlige hensyn som forbrugerbeskyttelse, forsynings sikkerhed og en omkostningseffektiv omstilling. Det er i den henseende vigtigt for L&F, at det interne marked for gas styrkes, så kapaciteten af naturgas og nye grønne gasser udnyttes optimalt på tværs af grænserne.

L&F finder, at i den grønne omstilling af gassystemet skal der tages hensyn til industriens behov for en høj forsynings sikkerhed og konkurrenceevne på det globale marked. Her er det vigtigt, at EU-reguleringen i højere grad bidrager til en bedre tværnational udnyttelse af gassen, ligesom en høj grad af teknologineutralitet er nødvendig for at sikre udbygningen af den mest optimale infrastruktur og produktion af grønne gasser.

Ligeså finder L&F, at medlemsstaterne skal have nogle bredere rammer til at fastlægge forsyningsprincipper bundet op på nationale afgrænsede forhold. Den nuværende regulering mangler fleksibilitet og understøtter ikke øvrige hensyn såsom fødevarerikkerhed og veterinære hensyn i forhold til muligheden for at afbryde gaskunder. L&F finder det positivt, at Kommissionen understreger, at medlemsstaterne skal have mulighed for at definere, hvem der må anses for at være udsatte gaskunder og derefter tilpasse sine indsatser for at beskytte denne gruppe.

Det er endeligt vigtigt for L&F, at reguleringen af nye forsyningsområder, såsom brint, bliver indrettet hensigtsmæssigt fra starten, så der sikres gennemsigthed og konkurrence.

Brintbranchen byder EU-Kommissionens forslag velkommen, da Brintbranchen tænker, at elektrolyse har en afgørende rolle i det fremtidige energisystem og opnåelsen af Europas klimamålsætning. Det nye forslag sikrer, at målene i EUs brintstrategi kan opnås, og at et europæisk marked for brint kan udvikles på fornuftige vilkår frem til 2030.

Særligt er Brintbranchen bekymret for, at certificering af brintbaserede grønne gasser og lav-karbon gasser kommer til at ske på forskellige vilkår, hvilket kan skade Danmarks position, som et land der forventes primært at producere grønne gasser. Desuden mener Brintbranchen, at det er skuffende, at der ikke inkluderes konkrete krav til gennemsnitlige CO₂ reduktioner i gassystemet for som minimum 2030 og 2050. Omvendt er Brintbranchen positiv stemt over for forslaget om at etablere en fælles europæisk sammenslutning af brintsystemoperatører (ENNOH) og reglerne om samarbejdet mellem TSO'er og DSO'er. Desuden finder Brintbranchen det også meget positivt, at EU-Kommissionen kommer med forskellige forslag til, hvordan brintmarkedet kan komme i gang ved f.eks. at acceptere krydssubsidiering i særlige situationer.

Brancheorganisationen for den danske vejgodstransport (ITD) støtter overordnet indførelsen af et fælles regelsæt for produktion, opbevaring og distribution af brint på et tidligt stadie i udviklingen af et international brintmarked. ITD er positiv over for etablering af et reguleret europæisk og international brintmarked til gavn for den grønne omstilling af lastbilerne. Det er afgørende, at et fælles regelsæt skaber rammerne for et åbent og konkurrencepræget marked for vedvarende brint og natur- og biogas, så anvendelsen af grønne brændstoffer bliver mere konkurrencedygtige sammenlignet med fossile brændstoffer.

ITD støtter overordnet gaspakkens fokus på at fremme internationalt samarbejde om distribution af brint og ibrugtagning af naturgasrør til brint. En fælles brintinfrastruktur på tværs af EU vil være centralt for at skabe en tilgængelig og effektiv infrastruktur til gavn for den tunge vejtransport i Danmark og EU. ITD ser derfor positivt på gaspakkens initiativer, der fremmer brintsystemoperatørers samarbejde på tværs af lan-

degrænser og således fremmer samarbejdet om at opbygge en europæisk brintinfrastruktur i EU. ITD finder i den forbindelse det beklageligt, at gaspakken ikke indeholder konkrete initiativer, der fremmer koblingen af en europæisk infrastruktur med nye tankningsmuligheder.

ITD finder det formålsløs at fremme brint som brændstof i transportsektoren medmindre den anvendte strøm til elektrolyse og brintproduktion kommer fra vedvarende energikilder. Forsyningssikkerhed og tilgængelighed af billig vedvarende brint på tværs af EU er centralt for at sikre en sammenhængende grøn logistik og transportroute og for at opnå reelle klimaeffekter.

Wind Denmark – nu Green Power Denmark - byder EU-Kommissionens forslag til revidering af henholdsvis. gasforordningen og gasdirektivet velkommen, da det først og fremmest etablerer det nødvendige og lovgivningsmæssige grundlag for, at dedikeret brintinfrastruktur kan etableres og driftes. Desuden finder Wind Denmark det positivt, at begge forslag opstiller hegnspele, der dels påkræver, at konverteringen eller etableringen af ny gasinfrastruktur skal ske på baggrund af realistiske fremskrivninger, herunder en klar finansieringsplan herfor. Dels forbyder, at der må indgås fossile gaskontrakter, som strækker sig længere end til 2049 – et årstal der med fordel kan fremrykkes til senest 2040.

Wind Denmark bemærker, at til trods for at gaspakken indeholder en lang række positive elementer i forhold til realiseringen af dedikeret brintinfrastruktur, er det dog stadig tvivlsomt, om det vil være tilstrækkeligt i den indledende udvikling, hvor den bookede kapacitet må forventes at være lav i forhold til den tekniske kapacitet. Derfor ser Wind Denmark det som nødvendigt med endnu mere fokus på, hvilke virkemidler, der kan bruges til at udvikle et brintmarked. Der skal dog være fokus på, at særregler og rabatter bruges hensigtsmæssigt og med solnedgangsklausuler for på lang sigt at forbedre konkurrencen. Desuden vil Wind Denmark gerne have at der er fokus på, hvordan gaskvaliteten fastsættes for brint, så man undgår eventuelle handelshindringer på tværs af landegrænser. Dertil påpeger Wind Denmark, at krav til lavemissionsgasser bør være lige så restriktive som for VE-brint, da det ellers vil skævrige konkurrencen.

Det er Wind Denmarks klare position, at det generelt bør være TSO/DSO'ens ansvar at udbygge det bagvedliggende net – el såvel som gas – iht. at understøtte den grønne omstilling. I den forbindelse vil Wind Denmark gerne flage, at EU-Kommissionens forslag på VE-gas området går imod den retning, som et politisk dansk flertal har besluttet ift. udbygningen af elnettet i forbindelse med tilkobling af VE-anlæg. I forslaget kræves det, at VE-producenterne el-anlæg både skal betale for tilkobling og udbygning af det bagvedliggende net.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Baseret på drøftelser i Rådet vurderes der generelt at være opbakning til brint- og gasmarkedspakken, herunder formålet om at bidrage til en grøn omstilling af gassystemet, om end der er forskellige holdninger til selve udmøntningen.

Enkelte lande har tilkendegivet ønske om, at den nuværende energikrise bør give anledning til substantielle ændringer i forslaget, så dette i højere grad tager højde for krisetiltag i den fremtidige regulering og hensyn til forsyningsikkerhed. En stor gruppe lande ønsker en længere overgangsperiode for et fuldt reguleret brintmarked end 2031 som foreslået, idet de i stedet foretrækker, at det enten først på et senere tidspunkt skal besluttes, hvornår fuld regulering skal være på plads, eller at man allerede nu lægger sig fast på et senere årstal, fx 2035.

Betingelser for tarifrabatter forventes at blive et omdrejningspunkt, idet nogle lande ønsker at skelne mellem vedvarende og kulstoffattige gasser, mens andre lande fastholder teknologineutralitet som princip med henvisning til EU-taksonomien for bæredygtige energikilder.

Der er også forskellige positioner i relation til iblanding af brint og iltniveau på landegrænsepunkter i naturgasnettet, betingelser for ejermæssig adskillelse (såkaldt "undbundling") af brintselskaber og udvidede kompetencer til nationale regulatorer.

Delen om gaslagre og fælles gasindkøb vil blive opdateret i lyset af de retsakter, der er vedtaget herfor som opfølgning på *REPowerEU*-meddelelsen og til håndtering af de høje energipriser.

10. Den fungerende regerings foreløbige generelle holdning

Den fungerende regering støtter overordnet forslaget, der har til formål at fremme en udvikling på gasmarkedet, som gør det mere attraktivt at transportere og handle med vedvarende og kulstoffattige gasser. Dermed bidrager forslaget til at indfri EU's og Danmarks ambition om at reducere EU's drivhusgasemissioner med mindst 55 pct. i 2030 og klimaneutralitet i 2050 i overensstemmelse med Kommissionens *Fit-for-55* pakke og EU's klimalov.

Forslagets formål er endvidere i tråd med *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 (Danmark kan mere II)* af 25. juni 2022. Danmark er et af de førende lande inden for biogas, og andelen af opgraderet biogas i det danske gasforbrug udgør i dag omkring 30 pct. Danmark har derfor en væsentlig interesse i at arbejde for så gode og fleksible rammer som muligt for de vedvarende gasser. Danmark har også interesse i et velfungerende certifikatsystem og fælles rammer for gaskvalitet.

Fra dansk side findes det vigtigt, at forslaget bidrager til udfasning af fossil gas, herunder russisk gas, der efter regeringens opfattelse skal ske så hurtigt som muligt i overensstemmelse med Kommissionens *REPowerEU*-plan.

Det vurderes desuden vigtigt, at der skelnes mellem gasser (herunder brint) baseret på vedvarende energi og kulstoffattige gasser, idet kulstoffattige gasser ikke bør favoriseres med tarifrabatter. Fra dansk side er man derfor forbeholden over for Kommissionens forslag vedr. tarifrabatter til vedvarende og kulstoffattige gasser i naturgassystemet. Denne del af forslaget er desuden uhensigtsmæssigt, idet tarifferne er en væsentlig indtægtskilde til den fortsatte drift af den danske naturgasinfrastruktur. Tarifrabatterne kan dermed udgøre en betydelig udfordring for Danmark i takt med, at det private gasforbrug skal udfases, jf. *Danmark kan mere II*.

Den fungerende regering støtter, at der med forslaget for første gang skabes en fælles europæisk lovramme for brint. Det er i tråd med *Aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)* af 15. marts 2022. Danmark skal sigte efter at have bygget 4-6 GW elektrolysekapacitet i 2030, at udbygningen så vidt muligt skal ske på markedsvilkår, og at det skal være muligt at etablere brintinfrastruktur til transport af brint i rør og til lagring i undergrunden i Danmark. Fra dansk side finder man det derfor positivt, at forslaget ved at sætte klare og forudsigelige markedsrammer kan hjælpe kommercielle brintprojekter på vej. Der ønskes dog en vis national fleksibilitet vedr. regler for ejerskab af brintinfrastruktur og indretning af HNO'er givet, at der ikke er truffet beslutning om brintinfrastruktur i Danmark, og at brint er et opstartsmarked.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt skriftligt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 16. marts 2022.

3. Forslag om ændring af direktiv om fælles regler for det indre marked for naturgas

KOM (2021) 803

Revideret notat. Ændringer er markeret med streg i margenen

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 15. december 2021 fremsat forslag til direktiv om det indre marked for vedvarende gas, naturgas og brint (ændring af direktiv (EU) 2009/73/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for naturgas og ophævelse af direktiv 2003/55/EF). Forslaget er et supplement til Kommissionens samlede "Fit-for-55"-pakke, som har til formål at reducere EU's drivhusgasudledninger med 55 pct. i 2030.

Med revisionen foreslår Kommissionen tiltag, der skal understøtte et europæisk marked for vedvarende og kulstoffattige gasser. Ifølge forslaget skal vedvarende og kulstoffattige gasser gradvist erstatte fossil gas og dermed bidrage til at nå EU's samlede mål om klimaneutralitet i 2050. Der introduceres bl.a. regler, som skal styrke beskyttelsen af sårbare kunder, udvide eksisterende forbrugerrettigheder og fremme forbrugerengagement.

Forslaget indeholder regler, som skal understøtte effektiv markedsadgang til og transport af vedvarende og kulstoffattige gasser gennem gasinfrastrukturen. Der indgår også forslag om ny og selvstændig regulering af brintinfrastruktur, som også bygger på, at der skal sikres en effektiv adgang til brintsystemer og til et kommende europæisk brintmarked.

Forslaget indeholder nye regler om, at der skal være en mere integreret systemplanlægning på gasområdet med en 10-årig tidshorizont, som især skal redegøre for planlagte investeringer og lukninger. Forslaget forventes at få lovgivningsmæssige konsekvenser, ligesom det forventes at medføre samfunds- og statsfinansielle omkostninger.

Den fungerende regering ser generelt positivt på forslaget, der overordnet vurderes at bidrage til at indfri EU's klimamålsætninger gennem harmoniserede regler for gasmarkeder og gasinfrastruktur, der fremmer integration af grønne gasser, herunder brint i et fremtidigt brintmarked. Brint- og gasmarkedspakken vurderes at føre til øgede administrative udgifter. Omkostningerne kan finansieres med gebyrbetaling.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (herefter Kommissionen) har den 15. december 2021 fremsat et forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om revision af det europæiske gasdirektiv, KOM (2021) 803. Forslaget er fremsat som et supplement til "Fit-for-55-pakken", der skal realisere EU's klimamål for 2030 på mindst 55 pct. reduktioner i forhold til 1990-

niveauet. Forslaget supplerer forordningsforslaget, KOM (2021) 804, som Europa-Kommissionen har fremsat samtidig.

Forslaget skal understøtte den europæiske klimalov og spiller sammen med Kommissionens forslag om at revidere direktivet for fremme af vedvarende energi og energieffektivitetsdirektivet. Forslaget er et væsentligt virkemiddel til at indfri ambitionen om at udfase russisk gas så hurtigt som muligt, således som det fremgår af Kommissionens meddelelse ”*REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser*”, KOM (2022) 108.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) artikel 194, stk. 2, og behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294]. Rådet træffer afgørelse ved kvalificeret flertal. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 16.2.2022.

3. Formål og indhold

Forslagets primære formål er at fremme anvendelsen af vedvarende og kulstoffattige gasser og udfasning af naturgas med henblik på at indfri EU’s klimamål for 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050. Kommissionen har fremsat forslaget om en revision af gasmarkedsreglerne som en del af opfølgningen på Kommissionens strategier for hhv. sektorintegration og brint fra juli 2020.

Forslaget indeholder følgende ændringer til det eksisterende direktiv:

Forbrugerrettigheder og forbrugerengagement

Forslaget indeholder regler, der skal styrke beskyttelsen af sårbare kunder og styrke eksisterende forbrugerrettigheder for gasforbrugere samt skabe rammer for øget forbrugerengagement. Medlemsstaterne forpligtes til at sikre, at forbrugere med ønske om at skifte gasleverandør ikke må vente længere end tre uger fra et leverandørskifte er bestilt, til det træder i kraft.

Endvidere lægges der op til, at det fra 2026 højst må tage 24 timer at skifte leverandør. Kommissionen lægger også op til, at der mindst skal være én uafhængig markedsdækkende prisportal, hvor forbrugere på en nem og overskuelig måde kan sammenligne priser og vilkår og gøre brug af deres ret til at skifte leverandør, ligesom at forbrugere skal have ret til at have mere end én leverandør af naturgas eller brint.

Ifølge forslaget får alle forbrugere endvidere ret til at få installeret en intelligent gasmåler. Medlemsstaterne skal sikre denne ret, men medlemsstaterne får dog samtidig mulighed for at knytte en generel udrulning af intelligente målere sammen med en samfundsøkonomisk cost-benefit-analyse, således at medlemsstaten kun behøver at indføre intelligente målersystemer, hvis det vurderes at være omkostningseffektivt. Medlemsstaten skal gentage cost-benefit analysen mindst hvert fjerde år.

Forslaget introducerer også nye begreber i form af aktive kunder og borgerenergifællesskaber for gas. Sådanne aktive forbrugerfællesskaber skal ifølge forslaget kunne agere som forbrugere, producenter eller leverandører af gas på linje med traditionelle gasaktører.

Forslagets regler om forbrugerrettigheder og forbrugerengagement svarer i stor udstrækning til regler, som allerede er implementeret på el-området.

Tredjepartsadgang til gasinfrastruktur

Forslaget lægger op til, at medlemsstaterne skal sikre, at virksomheder der producerer vedvarende og kulstoffattige gasser får adgang til gasinfrastrukturen, uanset om gasserne fra produktionen skal transporteres gennem distributions- eller transmissionssystemet. Det samme gælder for borgerenergifællesskaber inden for gas i det omfang, sådanne fællesskaber driver distributionssystemer.

Medlemsstaterne skal sørge for, at brugere af gassystemerne sikres en effektiv adgang til gasinfrastrukturen (tredjepartsadgang), som er baseret på objektive og ikke-diskriminerende vilkår, herunder til gaslagre og til offshore gasinfrastruktur (opstrømsinfrastruktur). For gaslagre lægger forslaget op til, at medlemsstaterne i valget af proceduren for adgang hertil (som kan være forhandlet eller reguleret) nu skal tage højde for resultaterne af den fælles og nationale risikovurdering, som skal foretages efter den europæiske forsyningssikkerhedsforordning. Dvs. at medlemsstaterne med forslaget også skal inddrage forsyningssikkerhed som et element, når medlemsstaterne vurderer, om der skal være forhandlet (ureguleret) eller reguleret adgang (dvs. hvor selskabets priser og vilkår og/eller metoder til fastsættelse af priser og vilkår bliver myndighedsgodkendt før de træder i kraft). Forhandlet adgang vælges typisk, hvis der er tilstrækkelig konkurrence eller alternativer på et marked.

Tredjepartsadgang til brintinfrastruktur

Med forslaget skal medlemsstaterne sikre, at der er reguleret adgang til brintsystemer med offentliggjorte tariffer, som er baseret på objektive og ikke-diskriminerende kriterier, og som de regulerende myndigheder har godkendt. Medlemsstaterne kan dog beslutte, at der skal være forhandlet adgang til brintsystemer indtil 2031 for at give operatørerne fleksibilitet og for at undgå unødvendige administrative byrder og omkostninger i en fase, hvor der er brug for en hurtig opskalering af produktion af brint.

Medlemsstaterne skal dertil sikre, at der indføres et system med reguleret adgang til brintlagre, hvor tariffer eller tarifmetoder er godkendt af de regulerende myndigheder.

Forslaget lægger endelig op til, at medlemsstaten skal indføre et system med forhandlet adgang til brintterminaler, hvor den regulerende myndighed blot skal overvåge adgangsvilkår og deres indvirkning på markedet.

Pligter for transmissionssystemoperatører og lageroperatører

Ifølge forslaget pålægges transmissionssystemoperatører og lageroperatører at drive og udvikle deres systemer på en sikker og effektiv måde. Samtidig skal disse tage hensyn til de forpligtelser, som vil følge af den kommende forordning om metanudledninger i energisektoren, som der henvises til i forslaget.

Ifølge forslaget skal transmissionssystemoperatører samarbejde med distributionsystemoperatører for at sikre, at tilknyttede markedsaktører kan deltage effektivt i detail-, engros- og balancemarkeder. Der lægges endvidere op til, at transmissionssystemoperatører skal sikre en effektiv styring af gaskvaliteten i gassystemet i overensstemmelse med gældende standarder for gaskvalitet.

Ifølge forslaget skal transmissionssystemoperatører udforme og offentliggøre transparente og effektive vilkår for ikke-diskriminerende tilkobling af nye produktionsfaciliteter for vedvarende og kulstoffattige gasser. De regulerende myndigheder skal godkende disse vilkår. Transmissionssystemoperatører skal endvidere ikke kunne afvise økonomisk rimelige og teknisk mulige anmodninger om at blive koblet på systemet.

Ifølge forslaget kan medlemsstaterne beslutte, at et eller flere af transmissionssystemoperatørens opgaver bliver tildelt en transmissionssystemoperatør, som er en anden end den, som ejer transmissionssystemet. Den, som ejer et transmissionssystem, har som udgangspunkt ansvaret for de opgaver, som påhviler en transmissionssystemoperatør.

Distributionssystemer

Ifølge forslaget skal distributionssystemoperatører samarbejde med transmissionssystemoperatører og andre infrastrukturoperatører om at planlægge systemdrift og –ændringer. Dette skal sikre, at vedvarende og kulstoffattige gasser (og brint), som føres ind i gassystemet på distributionsniveau får tilstrækkelig adgang til transmissionsniveauet. Forslaget forpligter endvidere distributionsselskaber til at tilslutte producenter af vedvarende og kulstoffattige gasser til distributionssystemet, hvis anmodninger om adgang kan gennemføres teknisk, og hvis de er økonomisk velfunderede.

Ifølge forslaget skal enhver distributionssystemoperatør sikre, at operatørens distributionssystem kan imødekomme en rimelig efterspørgsel for gasdistribution på langt sigt, og at systemet drives og udvikles som et sikkert og effektivt system, hvor der tages hensyn til miljøet, energieffektivitet og de forpligtelser, som følger af forslaget til en forordning om metanudledninger i energisektoren.

Det foreslås endvidere, at de nationale regulerende myndigheder kan beslutte, at distributionssystemoperatører skal være ansvarlige for at sikre gaskvaliteten i deres faciliteter i henhold til gældende regler for gaskvalitet, hvis det er nødvendigt for systemdriften, når der tilføres vedvarende og kulstoffattige gasser til distributionssystemet.

Ifølge forslaget skal distributionssystemoperatører udforme og offentliggøre transparente og effektive vilkår for ikke-diskriminerende tilkobling af nye produktionsfaciliteter for vedvarende og kulstoffattige gasser. Transmissionssystemoperatører skal endvidere ikke kunne afvise anmodninger om at blive koblet på systemet, som er økonomisk rimelige og teknisk mulige.

Ifølge forslaget skal distributionssystemer i visse tilfælde kunne betragtes som lukkede distributionssystemer. Et distributionssystem kan blive klassificeret som lukket, hvis det transporterer gas inden for et industrielt eller kommercielt område, som er geografisk afgrænset, og hvis det i udgangspunktet ikke transporterer gas til private forbrugere. Det foreslås, at medlemsstater skal kunne bestemme, at de regulerende myndigheder kan undtage operatører af lukkede distributionssystemer fra hovedreglen om, at tariffer (eller tarifmetoder) for adgang til systemet skal godkendes af myndighederne, før de kan træde i kraft.

Dedikeret brintinfrastruktur

Ifølge forslaget forpligtes brintoperatører (operatører af rørsystemer, lagre eller terminaler) til at drive og udvikle infrastruktur på en sikker og effektiv måde. Derudover pålægges operatørerne at samarbejde tæt med tilkoblede og tilstødende brintsystemer. Operatørerne må ikke diskriminere mellem forskellige typer af systembrugere og skal give alle systembrugere de nødvendige informationer for at sikre effektiv systemadgang. Operatørerne skal indsende rapporter om brintlæk (og genopretnings tiltag) til de relevante myndigheder.

Det foreslås endvidere, at operatører af brintsystemer kan have ansvaret for brintkvaliteten i deres infrastruktur i henhold til gældende regler for brintkvalitet, hvis det er nødvendigt for systemdriften. De regulerende myndigheder skal i så fald godkende dette.

Ifølge forslaget pålægges enhver operatør af brintsystemer at bygge tilstrækkeligt grænseoverskridende kapacitet til at integrere europæisk brintinfrastruktur, så alle anmodninger om brintkapacitet, som er økonomisk rimelige og teknisk gennemførlige, bliver imødekommet.

Det foreslås i øvrigt, at *eksisterende* brintsystemer kan få en tidsbegrænset dispensation fra en række bestemmelser i direktivforslaget og en række bestemmelser i forslaget til en revideret gasforordning – f.eks. bestemmelserne om tredjepartsadgang. Det er en betingelse for at opnå dispensation, at det relevante brintinfrastruktur er en del af en vertikalt integreret virksomhed på datoen for forslagets ikrafttræden.

Dispensationen udløber senest den 31. december 2031, men den kan også udløbe, hvis den vertikalt integrerede virksomhed selv anmoder om det, eller hvis brintinfrastrukturen bliver koblet på et andet brintsystem eller udvider kapaciteten.

Forslaget lægger op til, at geografisk afgrænsede brintsystemer skal kunne undtages for regler om ejermæssig adskillelse frem til den 31. december 2030. Et brintsystem er geografisk afgrænset, hvis det kun transporterer brint fra ét entry-punkt og frem til et begrænset antal exit-punkter inden for et geografisk afgrænset industriområde. Reglerne om ejermæssig adskillelse fastlægger, at ejeren af infrastruktur ikke samtidig må handle med og producere energi. De geografisk afgrænsede brintsystemer skal ligeledes kunne undtages fra evt. fremtidige europæiske harmoniserede tekniske regler for brintsystemer (netværkskoder), som den europæiske sammenslutning af brintsystemoperatører (ENNOH, der oprettes med den reviderede gasforordning) pålægges at udvikle. Efter 2030 skal undtagelsen bortfalde, hvis brintsystemet forbindes med andre brintsystemer, eller hvis en producent af vedvarende brint ønsker adgang til det afgrænsede brintsystem.

Forslaget lægger op til at indføre finansieringsmekanismer for grænseoverskridende brintinfrastruktur, som er med i den europæiske 10-årige udviklingsplan (TYNDP) men som ikke i regi af den europæiske infrastrukturforordning (TEN-E-forordningen) er klassificeret som et "projekt af fælles interesse" (PCI). TYNDP er den samlede europæiske plan for en koordineret udvikling af grænseoverskridende infrastruktur. Den europæiske sammenslutning af transmissionssystemoperatører (ENTSOG) skal opdatere planen hvert andet år, og planen skal bygge på de enkelte medlemsstaters nationale planer. Planen skal have en 10-årig tidshorisont.

Finansieringsmekanismer for grænseoverskridende projekter kendes fra den eksisterende gasregulering. Der skal i henhold til forslaget træffes en koordineret afgørelse af de relevante landes regulerende myndigheder. Afgørelsen skal fastlægge en fordelingsnøgle på tværs af relevante grænsepunkter, dvs. fordele omkostningerne mellem de relevante brintoperatører i forhold til, hvilke fordele de enkelte operatører har af projektet. Afgørelsen skal desuden være baseret på en cost-benefit analyse, som de projektansvarlige skal vedlægge deres anmodning om en afgørelse, som de sender til de relevante regulerende myndigheder.

Integreret systemplanlægning

Forslaget introducerer også nye regler om den nationale infrastrukturplanlægning, hvor transmissionssystemoperatører ifølge forslaget skal udarbejde en udviklingsplan mindst hvert andet år. Planen skal have en 10-årig horisont ligesom den europæiske plan. Samtidig skal den bygge på scenarier og fremskrivninger, der ikke blot omfatter transmission men også distribution, lagre og evt. andre relevante infrastrukturoperatører – altså bygge på et bredt samarbejde på tværs af hele gassystemet. Den nationale plan skal indgå i den overordnede 10-årige europæisk udviklingsplan (TYNDP).

Den nationale plan skal også vurdere, om der findes alternativer til fysiske anlægsinvesteringer, herunder tiltag på efterspørgselssiden, og den skal inddrage "energieffektivitet først" princippet, som er et centralt element i forslaget til den igangværende revision af energieffektivitetsdirektivet. Det bærende hensyn bag dette princip

er, at energiforbruget kan reduceres generelt via energieffektiviseringer i f.eks. bygninger, transport og energitransport. Dette er et naturligt udgangspunkt i stedet for at foretage investeringer for at producere ny energi til at imødekomme et for stort behov. De regulerende myndigheder kan efter forslaget kræve, at den nationale transmissionssystemoperatør ændrer sin 10-årige udviklingsplan.

Ifølge forslaget skal operatører af brintsystemer regelmæssigt indsende en oversigt over den brintinfrastruktur, som de har til hensigt at udvikle. Oversigten skal indsendes til de regulerende myndigheder, som også bestemmer, hvor ofte disse oversigter skal udarbejdes og indsendes. Brintlagre og brintterminaler skal bidrage med relevante oplysninger til oversigten. De regulerende myndigheder skal vurdere oversigten.

De regulerende myndigheder

Med forslaget lægges der op til, at de regulerende myndigheder fra den 1. januar 2031 skal godkende tariffer eller metoder til tariffastsættelse for adgang til brintsystemer, ligesom de regulerende myndigheder skal overvåge brintkvaliteter og vurdere og udtale sig om brintoperatørernes planlagte udvikling af brintinfrastruktur.

Der lægges også op til, at de regulerende myndigheder skal samarbejde tæt om at sikre, at de europæiske sammenslutninger (ENTSOG, ENNOH og EU DSO) lever op til deres forpligtelser ifølge direktivet, gasforordningen og EU's harmoniserede tekniske regler (netværkskoder), som bliver vedtaget med hjemmel i forordningen.

Herudover lægger forslaget op til at give øgede beføjelser til de regulerende myndigheder på områder, hvor medlemsstaterne hidtil har haft kompetencen. Dette er f.eks. tilfældet i forhold til kompetencen til at godkende/ændre i den nationale udviklingsplan fra transmissionssystemoperatøren. Her ligger kompetencen i Danmark hos medlemsstaten, men ifølge forslaget skal den ligge hos de regulerende myndigheder. Det er også de regulerende myndigheder, som ifølge forslaget skal fastsætte kriterier for, hvilket regime (forhandlet eller reguleret) der skal gælde for adgang til gaslagre. I dag er det medlemsstaten, der gør dette eller bestemmer, hvilken myndighed der skal gøre det.

Delegerede retsakter m.m.

Med forslaget lægges der op til, at Kommissionen bemyndiges til at udstede delegerede retsakter i relation til:

- Certificering af vedvarende og kulstoffattige gasser
- Adskillelse af hhv. transmissionsselskaber, lagerselskaber og brintlagerselskaber.
- Certificering af transmissionsselskaber og brintoperatører fra tredjelande.
- Regionalt samarbejde mellem de regulerende myndigheder om grænseoverskridende forhold.
- Compliance med kommende netværkskoder og guidelines.
- Lagring af data hos markedsaktører.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er i henhold til den almindelige lovgivningsprocedure (TEUF art. 294) medlovgiver. Forslaget behandles i Udvalget om Industri, Forskning og Energi (ITRE) med udgangspunkt i ordførerens betænkning, der blev præsenteret i juni 2022. Der ventes afstemning om forslaget i ITRE-udvalget i november 2022.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen har vurderet at nærhedsprincippet er overholdt. I vurderingen henviser Kommissionen til, at forslagets mål om dekarbonisering af EU's samlede økonomi ikke kan opnås på nationalt niveau. Forslaget skal støtte en udvikling mod et indre marked for vedvarende og kulstoffattige gasser og brint, hvilket kræver fælles regler for at virke effektivt og for at sikre, at der ikke sker forskelsbehandling på tværs af grænser og markeder.

Regeringen er enig i, at nærhedsprincippet er overholdt, da et velfungerende indre marked for vedvarende og kulstoffattige gasser ikke kan opnås uden EU-reguleringen.

6. Gældende dansk ret

Det eksisterende gasdirektiv er gennemført i:

- Bekendtgørelse af lov om naturgasforsyning (lovbekendtgørelse nr. 126 af 6. februar 2020) med senere ændringslove, herunder L 923 af 18. maj 2021.
- Bekendtgørelse af lov om Energinet (lovbekendtgørelse nr. 118 af 6. februar 2020).
- Lov om Forsyningstilsynet (Lov nr. 690 af 8. juni 2018).
- Bekendtgørelse om regler for anmeldelse af priser og betingelser mv. for naturgasforsyning (bekendtgørelse nr. 822 af 27. juni 2014).
- Bekendtgørelse om forbrugeraftaler om levering af naturgas (bekendtgørelse nr. 1354 af 12. december 2014).
- Bekendtgørelse om energivirkomheder og bygningsejeres oplysningsforpligtelser over for slutkunder om energiforbrug og fakturering m.v. (bekendtgørelse nr. 2251 af 29. december 2020).
- Bekendtgørelse om oprindelsesgarantier for elektricitet og gas (bekendtgørelse nr. 1216 af 7. juni 2021).
- Bekendtgørelse om Forsyningstilsynets overvågning af det indre marked for el og naturgas m.v. (bekendtgørelse nr. 2249 af 29. december 2020).

- Bekendtgørelse om systemansvarlig virksomhed og anvendelse af gassystemet (bekendtgørelse nr. 1047 af 28. maj 2021).
- Bekendtgørelse om certificering af transmissionsselskaber, som kontrolleres af en eller flere fysiske eller juridiske personer fra et eller flere lande uden for EU.
- Bekendtgørelse om undtagelser for større nye anlæg i naturgasinfrastrukturen (bekendtgørelse nr. 1411 af 16. december 2019).
- Bekendtgørelse om adgang til opstrømsrørledningsnet og til opstrømsanlæg (bekendtgørelse nr. 1410 af 16. december 2019)
- Bekendtgørelse om betaling for myndighedsbetaling i Energistyrelsen (bekendtgørelse nr. 1460 af 25. juni 2021).

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Såfremt forslaget vedtages i den nuværende udformning, vurderes det at medføre behov for ændringer af en række love og bekendtgørelser, jf. ovenfor under punkt 6., samt muligt behov for at fastsætte nye love og bekendtgørelser.

Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Gasdirektivet og –forordningen forventes at føre til begrænsede administrative meromkostninger på gasområdet. Nye krav til Energinet og Evida estimeres i størrelsesordenen 1,2 mio. kr. årligt. Hertil ca. 2 mio. kr. i engangsomkostninger til udvikling af IT. Omkostningerne kan overvælttes på slutbrugerne i form af øgede tariffer.

Danmark har ikke brintinfrastruktur, og omkostninger til regulering af et kommende brintmarked vil være additionelle. Under stor usikkerhed estimeres nye tilsynsopgaver for Energistyrelsen, Forsyningstilsynet og Energiklagenævnet iht. gasforordningen og -direktivet, som vil medføre årlige omkostninger på ca. 9,4 mio. kr. Omkostningerne forventes at skulle finansieres fra 2031, hvor den nye regulering for brint ifølge forslaget forventes at vil træde fuldt i kraft. Det kan ikke udelukkes, at der vil være omkostninger forinden afhængig af pakkens endelige udformning og nationale beslutninger om bl.a. brintinfrastruktur. HNO'erne vil skulle finansiere brintinfrastrukturen via tariffer, der overvælttes på brugerne. HNO'erne vil også skulle betale gebyrer til Forsyningstilsynet og Energistyrelsen, hvilket ligeledes forventes overvæltet på brugerne.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Øget harmonisering af regler for transport og handel med gas giver bedre muligheder for import og eksport af vedvarende og kulstoffattige gasser. Det vil bl.a. øge Danmarks muligheder for eksport af opgraderet biogas og vil alt andet lige øge incitamenterne til at investere i denne sektor. Forslaget lægger omvendt op til at opstille et krav om tarifrabatter på vedvarende og kulstoffattige gasser, hvilket kan medføre til dobbeltstøtte til producenter af fx opgraderet biogas - og dermed højere tariffer for slutbrugere af gas - da Danmark har alternative støttemekanismer på området. Samtidig har Danmark en ambition om at udfase gas i den individuelle opvarmning, og

der vil dermed være færre slutbrugere til at betale for infrastrukturen. Dette vil alt andet lige have negative samfundsmæssige effekter.

Et fælleseuropæisk regelsæt for produktion, transport, lagring og anvendelse af brint forventes at skabe grundlag for langsigtede investeringer i opbygning af brintinfrastruktur. Dermed vil brint- og gasmarkedspakken fremme mulighederne for at realisere brintprojekter, fx produktionsanlæg, der er en forudsætning for opskalering.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vurderes både at kunne medføre positive og negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

De foreslåede tarifrabatter til vedvarende og kulstoffattige gasser vil give økonomiske fordele til de markedsaktører, som producerer disse gasser. I en gassektor med faldende antal brugere (producenter og forbrugere), vil sådanne tarifrabatter føre til, at det kun er muligt at øge tariffbetalingen hos forbrugerne, som i fremtiden fortrinsvist vil være energiintensive industrier.

For brint vil der være krav om at koordinere, informere og samarbejde på tværs af værdikæden for at udvikle et integreret gassystem, hvilket vil medføre en vis økonomisk og administrativ byrde for de berørte brintoperatører. Omvendt må et intensivt samarbejde – nationalt og i EU-regi – forventes at give mere strømlinede løsninger og mere gennemsigtige vilkår for brug af brintsystemerne, hvilket kan gøre det nemmere og billigere at anvende brintinfrastrukturen.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Forslaget vil bidrage til at skabe et europæisk marked for grønne gasser og brint, idet der kommer en ramme, som markederne kan udvikle sig inden for, jf. f.eks. at forslaget indfører krav om en integreret planlægning med fælles scenarier. Dette må forventes at accelerere en udvikling mod vedvarende og kulstoffattige gasser og væk fra fossil naturgas, hvilket direkte gavner klimaet og miljøet. Jo hurtigere udfasningen af naturgas sker, desto større er den positive klimaeffekt. Der er truffet en politisk principbeslutning i aftalen *Danmark Kan Mere II* om at udfase gas fra den individuelle opvarmning, hvilket forslaget kan understøtte.

8. Høring

Kommissionens forslag til en revision af gasdirektivet og gasforordningen ("Brint og Gaspakken"), er den 15. december 2021 sendt i høring i specialudvalget for Klima-, Energi- og Forsyningspolitik med frist den 7. januar 2022. Der er modtaget 6 høringssvar. Da det ikke er muligt at adskille, hvilke bemærkninger der er tilknyttet direktivet og forordningen, er bemærkningerne for begge forslag medtaget nedenfor.

Dansk Industri (DI) hilser Europa-Kommissionens forslag til nyt direktiv og forordning for naturgas, grøn gas og brint velkommen. Der er behov for investeringer i gassystem- og gasinfrastrukturen, der er med til at fremme den grønne omstilling i EU og samtidig kan fremme markedet for grønne gasser, som biogas og brint mv.

Den europæiske forsyningssikkerhed vil fortsat være afhængig af adgang til gas, som er en meget vigtig del af energisystemet i mange EU-lande, men gassystemet skal udbygges og justeres, så der tages højde for nye gasser som grøn brint og biogas. Der er brug for en velfungerende infrastruktur til at fremme et marked for brint, og derfor er det vigtigt med et forslag til en ny regulering til en infrastruktur for brint. DI mener, at der er potentiale for anvendelse af langt mere biogas i det europæiske energimix, og DI hilser derfor forslag velkommen som fremmer anvendelsen af biogas, som DI betragter som et bæredygtigt brændsel på linje med andre vedvarende energikilder.

DI påpeger desuden, at det er vigtigt, at regeringen har vægt på at fjerne alle former for handelshindringer såsom forskellige slags gaskvalitet i hvert medlemsland. Ligeså skal regeringen sikre, at certifikat systemet er robust og troværdigt, mens det ikke bør være muligt at krydssubsidiere mellem gas- og brintinfrastruktur. Generelt er DI positiv over, at der tages udgangspunkt i den tankegang, der er i den eksisterende regulering, men at der også skal tages højde for, at brintmarkedet forventelig vil udvikle sig anderledes end markedet for naturgas. I forhold til bestemmelserne om nødforsyning og afbrydelighed i de foreslåede ændringer til den europæiske forsyningssikkerhedsforordning, ser DI gerne, at det nuværende kriterium for nødforsyning og afbrydelighed ændres fra en nødforsyning af opvarmingssegmentet og mindre gaskunder til en forsikringsordning, hvor alle kunder får adgang til at købe sig til en nødforsyning hos Energinet.

Dansk Energi (DE) – nu Green Power Denmark - støtter fuldt ud arbejdet med at udvikle en markedsramme, der kan sikre EU's stigende klima ambitioner. Det er stærkt nødvendigt at sikre, at der kan ske parallelle udvikling af udbud, infrastruktur, marked og efterspørgsel efter forskellige typer af lav-karbon gas inklusiv brint. DE finder, at Gaspakken er et godt udgangspunkt for at sikre en udvikling af et grønt europæisk gassystem, hvor der er fokus på at tillade nationale løsninger.

DE er især positiv over for, at et brintmarked vil blive bygget op på principperne bag den eksisterende gas regulering, hvor der også tages højde for, at det er nødvendig med både regulatorisk og finansiel fleksibilitet. Ligeså finder de, at der skal være en klar skelnen mellem en systemoperatørs rolle og en rolle som producent eller forbruger (unbundling). Til sidst påpeger DE, at de er glade for, at EU-Kommissionen ønsker af afspejle el-direktivet i forhold til forbrugerrettigheder, konkurrence og gennemsigtighed.

Omvendt er DE bekymret for, at en differentieret tilgang til certificering af forskellige slags gasser vil gøre, at kravene til helt grønne gasser bliver unødigt højere end for

dekarboniserede gasser. DE ser også gerne, at der kommer mere fokus på, hvordan reguleringen kan monitorere og give incitamenter til at sløjfe forældet naturgasinfrastruktur.

Landbrug & Fødevarer (L&F) ser positivt på den foreslåede tilpasning af reguleringen for EU's interne marked vedvarende gas, naturgas og brint, så den i endnu højere grad reflekterer væsentlige hensyn som forbrugerbeskyttelse, forsyningssikkerhed og en omkostningseffektiv omstilling. Det er i den henseende vigtigt for L&F, at det interne marked for gas styrkes, så kapaciteten af naturgas og nye grønne gasser udnyttes optimalt på tværs af grænserne.

L&F finder, at i den grønne omstilling af gassystemet skal der tages hensyn til industriens behov for en høj forsyningssikkerhed og konkurrenceevne på det globale marked. Her er det vigtigt, at EU-reguleringen i højere grad bidrager til en bedre tværnational udnyttelse af gassen, ligesom en høj grad af teknologineutralitet er nødvendig for at sikre udbygningen af den mest optimale infrastruktur og produktion af grønne gasser.

Ligeså finder L&F, at medlemsstaterne skal have nogle bredere rammer til at fastlægge forsyningsprincipper bundet op på nationale afgrænsede forhold. Den nuværende regulering mangler fleksibilitet og understøtter ikke øvrige hensyn såsom fødevarerikkerhed og veterinære hensyn i forhold til muligheden for at afbryde gaskunder. L&F finder det positivt, at Kommissionen understreger, at medlemsstaterne skal have mulighed for at definere, hvem der må anses for at være udsatte gaskunder og derefter tilpasse sine indsatser for at beskytte denne gruppe.

Det er endeligt vigtigt for L&F, at reguleringen af nye forsyningsområder, såsom brint, bliver indrettet hensigtsmæssigt fra starten, så der sikres gennemsigtighed og konkurrence.

Brintbranchen byder EU-Kommissionens forslag velkommen, da Brintbranchen tænker, at elektrolyse har en afgørende rolle i det fremtidige energisystem og opnåelsen af Europas klimamålsætning. Det nye forslag sikrer, at målene i EUs brintstrategi kan opnås, og at et europæisk marked for brint kan udvikles på fornuftige vilkår frem til 2030.

Særligt er Brintbranchen bekymret for, at certificering af brintbaserede grønne gasser og lav-karbon gasser kommer til at ske på forskellige vilkår, hvilket kan skade Danmarks position, som et land der forventes primært at producere grønne gasser. Desuden mener Brintbranchen, at det er skuffende, at der ikke inkluderes konkrete krav til gennemsnitlige CO2 reduktioner i gassystemet for som minimum 2030 og 2050. Omvendt er Brintbranchen positiv stemt over for forslaget om at etablere en fælles europæisk sammenslutning af brintsystemoperatører (ENNOH) og reglerne om samarbejdet mellem TSO'er og DSO'er. Desuden finder Brintbranchen det også meget positivt, at EU-Kommissionen kommer med forskellige forslag til, hvordan

brintmarkedet kan komme i gang ved f.eks. at acceptere krydssubsidiering i særlige situationer.

Brancheorganisationen for den danske vejgodstransport (ITD) støtter overordnet indførelsen af et fælles regelsæt for produktion, opbevaring og distribution af brint på et tidligt stadie i udviklingen af et international brintmarked. ITD er positiv over for etablering af et reguleret europæisk og international brintmarked til gavn for den grønne omstilling af lastbilerne. Det er afgørende, at et fælles regelsæt skaber rammerne for et åbent og konkurrencepræget marked for vedvarende brint og natur- og biogas, så anvendelsen af grønne brændstoffer bliver mere konkurrencedygtige sammenlignet med fossile brændstoffer.

ITD støtter overordnet gaspakkens fokus på at fremme internationalt samarbejde om distribution af brint og ibrugtagning af naturgasrør til brint. En fælles brintinfrastruktur på tværs af EU vil være centralt for at skabe en tilgængelig og effektiv infrastruktur til gavn for den tunge vejtransport i Danmark og EU. ITD ser derfor positivt på gaspakkens initiativer, der fremmer brintsystemoperatørers samarbejde på tværs af landegrænser og således fremmer samarbejdet om at opbygge en europæisk brintinfrastruktur i EU. ITD finder i den forbindelse det beklageligt, at gaspakken ikke indeholder konkrete initiativer, der fremmer koblingen af en europæisk infrastruktur med nye tankningsmuligheder.

ITD finder det formålsløs at fremme brint som brændstof i transportsektoren medmindre den anvendte strøm til elektrolyse og brintproduktion kommer fra vedvarende energikilder. Forsyningsikkerhed og tilgængelighed af billig vedvarende brint på tværs af EU er centralt for at sikre en sammenhængende grøn logistik og transportrute og for at opnå reelle klimaeffekter.

Wind Denmark – nu Green Power Denmark - byder EU-Kommissionens forslag til revidering af henholdsvis. gasforordningen og gasdirektivet velkommen, da det først og fremmest etablerer det nødvendige og lovgivningsmæssige grundlag for, at dedikeret brintinfrastruktur kan etableres og driftes. Desuden finder Wind Denmark det positivt, at begge forslag opstiller hegnspæle, der dels påkræver, at konverteringen eller etableringen af ny gasinfrastruktur skal ske på baggrund af realistiske fremskrivninger, herunder en klar finansieringsplan herfor. Dels forbyder, at der må indgås fossile gaskontrakter, som strækker sig længere end til 2049 – et årstal der med fordel kan fremrykkes til senest 2040.

Wind Denmark bemærker, at til trods for at gaspakken indeholder en lang række positive elementer i forhold til realiseringen af dedikeret brintinfrastruktur, er det dog stadig tvivlsomt, om det vil være tilstrækkeligt i den indledende udvikling, hvor den bookedede kapacitet må forventes at være lav i forhold til den tekniske kapacitet. Derfor ser Wind Denmark det som nødvendigt med endnu mere fokus på, hvilke virkemidler, der kan bruges til at udvikle et brintmarked. Der skal dog være fokus på, at særregler og rabatter bruges hensigtsmæssigt og med solnedgangsklausuler for på lang sigt

at forbedre konkurrencen. Desuden vil Wind Denmark gerne have at der er fokus på, hvordan gaskvaliteten fastsættes for brint, så man undgår eventuelle handelshindringer på tværs af landegrænser. Dertil påpeger Wind Denmark, at krav til lavemissionsgasser bør være lige så restriktive som for VE-brint, da det ellers vil skævrige konkurrencen.

Det er Wind Denmarks klare position, at det generelt bør være TSO/DSO'ens ansvar at udbygge det bagvedliggende net – el såvel som gas – iht. at understøtte den grønne omstilling. I den forbindelse vil Wind Denmark gerne flage, at EU-Kommissionens forslag på VE-gas området går imod den retning, som et politisk dansk flertal har besluttet ift. udbygningen af elnettet i forbindelse med tilkobling af VE-anlæg. I forslaget kræves det, at VE-producenterne el-anlæg både skal betale for tilkobling og udbygning af det bagvedliggende net.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Baseret på drøftelser i Rådet vurderes der generelt at være opbakning til brint- og gasmarkedspakken, herunder formålet om at bidrage til en grøn omstilling af gassystemet, om end der er forskellige holdninger til selve udmøntningen.

Enkelte lande har tilkendegivet ønske om, at den nuværende energikrise bør give anledning til substantielle ændringer i forslaget, så dette i højere grad tager højde for krisetiltag i den fremtidige regulering og hensyn til forsyningssikkerhed. En stor gruppe lande ønsker en længere overgangsperiode for et fuldt reguleret brintmarked end 2031, som foreslået, idet de i stedet foretrækker, at det enten først på et senere tidspunkt skal besluttes, hvornår fuld regulering skal være på plads, eller at man allerede nu lægger sig fast på et senere årstal, fx 2035.

Betingelser for tarifrabatter forventes at blive et omdrejningspunkt for de politiske forhandlinger, idet nogle lande ønsker at skelne ml. vedvarende og kulstoffattige gasser, mens andre lade fastholder teknologineutralitet som princip med henvisning til EU-taksonomien for bæredygtige energikilder.

Der er også forskellige positioner i relation til iblanding af brint og iltniveau på landegrænsepunkter i naturgasnettet, betingelser for ejermæssig adskillelse (såkaldt "undbundling") af brintselskaber og udvidede kompetencer til nationale regulatorer.

10. Den fungerende regerings foreløbige generelle holdning

Den fungerende regering støtter overordnet forslaget, der har til formål at fremme en udvikling på gasmarkedet, som gør det mere attraktivt at transportere og handle med vedvarende og kulstoffattige gasser. Dermed bidrager forslaget til at indfri EU's og Danmarks ambition om at reducere EU's drivhusgasemissioner med mindst 55 pct. i 2030 og klimaneutralitet i 2050 i overensstemmelse med Kommissionens *Fit-for-55* pakke og EU's klimalov.

Forslagets formål er endvidere i tråd med *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 (Danmark kan mere II)* af 25. juni 2022. Danmark er et af de førende lande inden for biogas, og andelen af opgraderet biogas i det danske gasforbrug udgør i dag omkring 30 pct. Danmark har derfor en væsentlig interesse i at arbejde for så gode og fleksible rammer som muligt for de vedvarende gasser. Danmark har også interesse i et velfungerende certifikatsystem og fælles rammer for gaskvalitet.

Fra dansk side finder man det vigtigt, at forslaget bidrager til udfasning af fossil gas - herunder russisk gas, der ifølge regeringen skal ske så hurtigt som muligt i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse vedr. *REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til mere overkommelige priser*.

Det vurderes desuden vigtigt, at der skelnes mellem gasser (herunder brint) baseret på vedvarende energi og kulstoffattige gasser, idet kulstoffattige gasser ikke bør favoriseres med tarifrabatter. Den fungerende regering er derfor forbeholden over for Kommissions forslag vedr. tarifrabatter til vedvarende og kulstoffattige gasser i naturgassystemet. Denne del af forslaget er desuden uhensigtsmæssigt, idet tariffjerne er en væsentlig indtægtskilde til den fortsatte drift af den danske naturgasinfrastruktur. Tarifrabatterne kan dermed udgøre en betydelig udfordring for Danmark i takt med, at det private gasforbrug skal udfases, jf. *Danmark kan mere II*.

Fra dansk side støtter man, at der med forslaget for første gang skabes en fælles europæisk lovramme for brint. Det er i tråd med *Aftale om udvikling og fremme af brint og grønne brændstoffer (Power-to-X strategi)* af 15. marts 2022. Danmark skal sigte efter at have bygget 4-6 GW elektrolysekapacitet i 2030, at udbygningen så vidt muligt skal ske på markedsvilkår, og at det skal være muligt at etablere brintinfrastruktur til transport af brint i rør og til lagring i undergrunden i Danmark. Det findes derfor positivt, at forslaget ved at sætte klare og forudsigelige markedsrammer kan hjælpe kommercielle brintprojekter på vej. Der ønskes dog en vis national fleksibilitet vedr. regler for ejerskab af brintinfrastruktur og indretning af HNO'er, givet at der ikke er truffet beslutning om brintinfrastruktur i Danmark, og at brint er et opstartsmarked.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er senest forelagt skriftligt for Folketingets Europaudvalg til orientering den 13. oktober 2022. Grund- og nærhedsnotat er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 16. marts 2022.